

Förslags- och beslutprotokoll fört vid ordinarie partikongress den 28 oktober – 1 november 2009

Torsdagens förhandlingar den 29 oktober

Justerare:

Hannah Bergstedt

Justerare:

Susanne Bergström

Justerare:

Eva Borg

Justerare:

Ingela Andersson

Justerare:

Christoffer Bernsköld

Justerare:

Lars Isacsson

Förslags- och beslutprotokoll fört vid ordinarie partikongress den 28 oktober – 1 november 2009

Torsdagens förhandlingar den 29 oktober

Torsdagens förhandlingar inleddes klockan 09.07.
Kongressen ajournerades klockan 11.20.
Kongressen återupptog förhandlingarna klockan 11.32.
Kongressen ajournerades för lunch klockan 12.15.
Kongressen återupptog förhandlingarna klockan 14.38.
Kongressen ajournerades för middag klockan 18.04.
Kongressen återupptog förhandlingarna klockan 19.32.
Kongressen avslutade dagens förhandlingar klockan 01:57.

Permissioner

Presidiet beviljade följande permissioner:

Permission beviljades *Ilan de Basso*, Jönköpings län, den 29 oktober klockan 09.00 till 15.00.
Förlängd permission beviljades *Ilan de Basso*, Jönköpings län, 30 oktober till och med klockan 09.00.
Permissions beviljades *Maria Forsberg*, Bohuslän, den 30 oktober klockan 00.40 till 09.00.
Permissions beviljades *Maria Hassan*, Stockholm den 29 oktober hela dagen.
Permissions beviljades *Maria Bosdotter*, Stockholm den 29 oktober hela dagen.
Permissions beviljades *Rose-Marie Carlsson*, Skåne den 30 oktober klockan 00.20 till klockan 09.00.

Nomineringsstopp

Nomineringsstopp torsdag 29 oktober 19.00 för val av ersättare i Verkställande utskottet.

Tal

Anförande hölls av *Nabeel Shaath*, Fatah, klockan 14.38.
Anförande hölls av partisekreterare *Ibrahim Baylan*, klockan 16.34 till 16.50.

Formaliabeslut

7.1 Partistyrelsens berättelser 2005, 2006, 2007 och 2008 (inklusive riksdagsgruppens och Europaparlamentsgruppens berättelser)

Ordförande: *Ulla Lindqvist* och *Fredrik Lundh Sammeli*
Sekreterare: *Johan Öhrn* och *Maria Strandberg*

Beslut

Kongressen beslöt:
att godkänna partistyrelsens berättelser för åren 2005, 2006, 2007 och 2008 (inklusive riksdagsgruppens och Europaparlamentsgruppens berättelser)

7.2 Revisorernas berättelser 2005, 2006, 2007 och 2008

Beslut

Kongressen beslöt:

att godkänna revisorernas berättelser för åren 2005, 2006, 2007 och 2008.

7.3 Granskningsutskottets berättelse

Beslut

Kongressen beslöt:

att godkänna granskningsutskottets berättelse.

7.4 Fråga om ansvarsfrihet för partistyrelsen

Beslut

Kongressen beslöt enhälligt:

att bevilja partistyrelsen ansvarsfrihet för den gångna kongressperioden.

Val av partiorgan

Ordförande: *Jörgen Linder* och *Birgitta Lönegård*

Sekreterare: *Anders Lindberg* och *Lisa Stern Ödmark*

8.1 Val av partiordförande

Föredragning och förslag

Lena Hjelm-Wallén, valberedningens sammankallande: En enhällig valberedning föreslår att *Mona Sablin* omväljs till partiordförande och att valet ska ske med acklamation.

Förslag

Följande förslag förelåg:

att välja *Mona Sablin* till partiordförande.

Beslut

Kongressen beslöt enhälligt:

att välja *Mona Sablin* till partiordförande.

8.2 Val av partisekreterare

Föredragning och förslag

Lena Hjelm-Wallén, valberedningens sammankallande: En enhällig valberedning föreslår att *Ibrahim Baylan* väljs till partisekreterare och att valet ska ske med acklamation.

Förslag

Följande förslag förelåg:
att välja Ibrahim Baylan till partisekreterare.

Beslut

Kongressen beslöt enhälligt:
att välja Ibrahim Baylan till partisekreterare.

8.3 Val av fem övriga ledamöter i verkställande utskottet

Föredragning och förslag

Lena Hjelm-Wallén, valberedningens sammankallande: En enhällig valberedning föreslår att vi väljer *Wanja Lundby-Wedin, Elvy Söderström, Tomas Östros*, omval, *Helene Fritzon* och *Sven-Erik Österberg*, nyval, till ledamöter i verkställande utskottet, samt att också detta val kan ske med acklamation.

Förslag

Följande förslag förelåg:
att välja Wanja Lundby-Wedin, Elvy Söderström, Tomas Östros, Helene Fritzon och Sven-Erik Österberg till ledamöter i verkställande utskottet till ledamöter i verkställande utskottet.

Beslut

Kongressen beslöt enhälligt:
att välja Wanja Lundby-Wedin, Elvy Söderström, Tomas Östros, Helene Fritzon och Sven-Erik Österberg till ledamöter i verkställande utskottet till ledamöter i verkställande utskottet.

Anmärkning

Med anledning av ärendehanteringens framgång inte sid- och radnummer vad gäller partistyrelsen nya förslag till riktlinjer på respektive avsnitt.

10.1 Partistyrelsens utlåtanden över motioner som rör Ekonomisk politik, häfte A, (sidorna 2-77).

Tjänstgörande ordförande: *Therese Hultén* och *Karl-Petter Thorvaldsson*

Tjänstgörande sekreterare: *Bengt Harju* och *Anna Grönfors*

Motion	Förslagsställare	Distrikt	Förslag	PS förslag	Föredragandes förslag	Kongressens beslut
A7:1	Carl Tham	Stockholm	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
A7:3	Carl Tham	Stockholm	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall PS
A30:2	Börje Vestlund	Stockholm	Bifall	Besvarad	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
A19:2	Greger Tidlund	Södermanland	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
A19:3	Greger Tidlund	Södermanland	Bifall	Bifall	Bifall	Bifall PS
A25:1	Björn Jansson	Gotland	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
A:27:1	Björn Jansson	Gotland	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
A34:1	Sven-Erik Lindestam	Gävleborg	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall PS
A25:1	Jan Andersson	Skåne	Bifall	Besvarad	Redaktionsutskott	Redaktionsutskott
A30:2	Börje Wennberg	Uppsala län	Bifall	Besvarad	Redaktionsutskott	Redaktionsutskott
A8:3	Lars Nyander	Skåne	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall PS

Kongressen beslutade att i övrigt fastställa partistyrelsens utlåtande över motionerna inom området 10.1.

9.2.1 Politiska riktlinjer, avsnittet Vi har råd att arbeta (sidorna 7-8).

Tjänstgörande ordförande: *Therese Hultén* och *Karl-Petter Thorvaldsson*

Tjänstgörande sekreterare: *Bengt Harju* och *Anna Grönfors*

Nytt förslag till politiska riktlinjer. Utgångspunkt för debatten och yrkanden.

2.1 En ansvarfull ekonomisk politik sätter jobben först

2.1.1 Vi har råd att arbeta

”Den första stora uppgiften för regeringen är därför att sanera statsfinanserna och minska arbetslösheten. Jag har för avsikt att söka samarbete i riksdagen kring en ny ekonomisk politik, som med kraft angriper dessa dubbla obalanser och som kan skapa tillväxt och nya

resurser. Så länge budgetunderskottet består och statsskulden växer beskärs demokratins verkningsskrets. Vårt lands utveckling riskerar att styras av krafter utanför demokratisk kontroll.”

Ingvar Carlsson, regeringsförklaringen september 1994

Människors vilja till arbete är nationens främsta tillgång – i goda tider liksom i sämre. Inget slöseri är större än arbetslöshet. I arbetslöshetens spår går hopp och framtidstro förlorade. För oss socialdemokrater är därför målet full sysselsättning.

När konjunkturen viker behövs kloka investeringar som leder till nya jobb – klimatinvesteringar, investeringar i infrastruktur, utbildning och företagande. När ekonomin försämras behöver skolan, sjukvården och omsorgen fortsätta att fungera – och trygghetsförsäkringarna axla ett större ansvar för att ge stöd medan den som förlorat jobbet söker sig vidare till ett nytt; vilket dämpar konjunkturedgången. Arbetslösheten bekämpas inte med sämre villkor för de arbetslösa utan med aktiv arbetsmarknadspolitik och investeringar i välfärd och företagande.

Det allra viktigaste för att trygga framtidens välfärd är starka offentliga finanser. Friheten som starka statsfinansieringar ska användas till att stärka arbetslinjen och öka sysselsättningen. I grunden handlar det om makten över samhällsutvecklingen. Sunda offentliga finanser är det främsta värdet mot dem som vill försvaga den offentliga sektorn. Genom att hålla överskott i de offentliga finanserna i goda tider kan vi stimulera ekonomin och värna välfärden i sämre tider. Särskilt viktigt är detta för Sverige som har en stor offentlig sektor och omfattande trygghetssystem. Därför behövs en ansvarsfull ekonomisk politik. Sunda offentliga finanser är också en rättvisefråga mot kommande generationer.

Den borgerliga regeringens passivitet inför arbetslösheten och prioritering av ansvarslösa skattesänkningar gör att många som förlorat jobbet under krisåren riskerar att fastna i arbetslöshet. Det vore förödande både för de individer som drabbas och för Sveriges tillväxt och sysselsättning framöver.

Vi socialdemokrater kompromissar aldrig med ansvaret för den gemensamma ekonomin. Överskottsmålet för de offentliga finanserna och principen om ett utgiftstak för staten ska ligga fast. Det finanspolitiska regelverket och budgetmålen ska stärka arbetslinjen och motverka tillfälliga svängningar i sysselsättningen. Nya reformer och nya utgifter ska alltid ske i den takt som det statsfinansiella utrymmet tillåter. I det ekonomiska läge som Sverige just nu befinner sig i måste varje ny reform prövas utifrån hur mycket den bidrar till sysselsättning, tillväxt, minskade klyftor och rättvisa villkor.

Vi socialdemokrater har tidigare visat vad en målinriktad ekonomisk politik kan uträtta. Den budgetsanering som vi genomförde under nittioalet tog Sverige från kris till en ekonomisk styrkeposition. Skulle besparingar bli nödvändiga så ska de göras med arbete och rättvisa som utgångspunkt. Sverige ska tillbaka till starka offentliga finanser.

Välfärdens kvalitet och långsiktiga finansiering måste säkras för att möta utvecklingen med en åldrande befolkning och ökade kvalitetskrav i välfärden. De betydande skattesänkningar och överväldningen av statens kostnader för trygghetssystemen på kommunerna som har gjorts under de senaste åren hotar välfärdens långsiktiga finansiering. För socialdemokratin går jobb och välfärd före stora skattesänkningar. Arbete är förutsättningen för välfärden. Varje arbetad timme bidrar till välfärdens finansiering. Därför blir ökad sysselsättning också en central fråga för välfärdens kvalitet och finansiering. Det krävs en översyn av kommunernas och landstingens ekonomiska förutsättningar. Vi vill att kommunerna ska ha förutsättningar att tillhandahålla en god kvalitet i skolan, sjukvården och omsorgen oavsett konjunktur.

För att uppnå full sysselsättning och tillväxt i en modern ekonomi är kunskap en nyckelfaktor. Ska Sverige vara ett välfärdsland i framtiden måste vi konkurrera med kunskap, kreativitet och kompetens. Därför måste utbildning bli en central del av den ekonomiska politiken.

Sverige ska präglas av tillväxt och framtidstro. Då måste Sveriges förmåga att klara och bejaka strukturomvandlingen stärkas. Trygghetsförsäkringarna och det livslånga lärandet ger människor möjlighet att bidra till utvecklingen under hela arbetslivet. På så sätt stärker vi både den enskildes möjlighet till ett bra arbetsliv och Sveriges möjlighet till hög produktivitet, full sysselsättning och god tillväxt.

En väl fungerande infrastruktur är av central betydelse för konkurrenskraft och tillväxt. **För att få till stånd fler infrastrukturinvesteringar under kommande år vill vi öka användningen av lånefinansiering för strategiska infrastrukturprojekt och öka inslagen av trängselavgifter och/eller andra former av brukaravgifter** Det är fullt möjligt att kombinera en utökad lånefinansiering av strategiska större infrastrukturprojekt med budgetlagen och en ansvarsfull ekonomisk politik. Staten måste ta sitt ekonomiska ansvar för infrastrukturen. Infrastruktursatsningar ska styras utifrån nationella behov, inte av enskilda kommuners ekonomi.

Nu behövs en ansvarsfull ekonomisk politik som sätter jobben först:

- *Full sysselsättning.* Den ekonomiska politikens övergripande mål ska vara full sysselsättning, hög tillväxt och rättvis fördelning. Full sysselsättning råder när alla som kan och vill arbeta också har ett arbete. Vi vill investera i utbildning, grön omställning och ett konkurrenskraftigt näringsliv för att ta Sverige ur krisen. Dessutom ska vi värna kommunernas och landstingens ekonomi så att inte jobbkrisen leder till en kvalitetskris i välfärden. Sverige ska konkurrera med kunskap, innovationer och kvalificerade produkter och tjänster – inte med låga löner.
- *Ansvar för Sverige.* De budgetpolitiska målen, med överskottsålet och utgiftstaken, ska ligga fast. Överskottsålet gör att den offentliga skulden steg för steg betalas av, vilket minskar sårbarheten och ökar handlingsutrymmet i den offentliga ekonomin. Dessutom skapas en buffert för att möta de utmaningar som de demografiska förändringarna innebär. Utgiftstaken förhindrar att tillfälliga inkomster används till varaktiga utgifter. Välfärden blir mer förutsägbar och trygg. En stark välfärdsekonomi kräver marginaler för påfrestningar.
- *God konkurrens och stabila priser.* För att se till att löntagarnas inkomster inte urholkas och skapa förutsättningar för en god tillväxt behövs en låg och stabil prisutveckling. Riksbanken har en viktig uppgift i att självständigt svara för penningpolitiken. På många marknader behöver också konkurrensen förbättras, genom bättre regleringar och tillsyn.

2.1.2 Vår politiska kurs: hållbar utveckling

”När systemet av skuggbanker expanderade så att de blev av jämbördig eller rentav ännu större betydelse än de konventionella bankerna borde politiker och regering ha insett att vi höll på att återskapa den sorts finansiella sårbarhet som gjorde 30-talsdepressionen möjlig – och de borde ha reagerat med att utvidga regleringarna och det finansiella skyddsnätet till att täcka också dessa nya institutioner. Inflytelserika personer borde ha proklamerat en enkel regel: allting som gör vad en bank gör, allting som måste räddas i kriser, som banker räddas, bör regleras som banker.”

Paul Krugman, Krisen, 2009

Hösten 2008 gick investmentbanken Lehman Brothers under och i ett slag spreds den amerikanska finanskrisen över världen. Bristen på regler och

övervakning för att skydda samhällsekonomin blev uppenbar. Stora globala obalanser och en spekulatöns ekonomi som drev upp värdet på fastigheter och värdepapper gav upphov till finanskrisen. Effekterna på världens arbetsmarknader och människors trygghet och möjligheter är enorma.

Krisen svallvågor har visat att det endast är stater och samarbete mellan stater som kan stabilisera ekonomin. Marknaden är långt ifrån självreglerande. Risken med frånvaro av fungerande trygghetssystem har också blivit uppenbar. Finanskrisen har visat på behovet av att möta markandskrafternas dominans med en bättre balans mellan den offentliga makten och de ekonomiska krafterna. Socialdemokraterna vill utnyttja markandsekonomin dynamik men begränsa dess räckvidd. Vi vill ha en väl fungerande markandsekonomi och inte ett marknadssamhälle.

Finanskrisen är ytterligare en påminnelse om hur starkt beroende vi är av varandra i dagens globalt sammanflätade ekonomier. Insikten lyder; nu måste det internationella kapitalet mötas av internationell politik och internationella regler. Klimatkrisen visar på samma starka behov av ökad internationell politisk samverkan.

Det är dags för världen att lämna övertron på marknaden och på allvar sluta upp kring visionen om hållbar utveckling. Det är ingen ny vision. Världen har talat om den sedan Gro Harlem Bruntland ledde FN-kommissionen för hållbar utveckling på 80-talet. Ingvar Carlsson gav den tanken ytterligare stöd i sin FN-rapport på 90-talet, Vårt globala grannskap. I vårt parti och för svensk del har tanken omsatts till visionen om det gröna folkhemmet. Nu behöver visionen om en utveckling som på allvar är hållbar – ekonomiskt, socialt och miljömässigt – få sitt genombrott.

Politiken måste kliva fram och fylla sin uppgift. Vi behöver snabbt få till stånd globala åtaganden som minskar utsläppen av växthusgaser. De rika länderna, som förbrukar mest av jordens ändliga resurser, måste ta det största ansvaret. Därutöver måste de globala obalanserna mellan rika och fattiga länder minska. De medför mänskligt lidande, hårt migrationstryck och fortsatta risker för ekonomiska kriser. Och det är orimligt att enskilda länder har möjlighet att släppa loss krafter som hotar den finansiella stabiliteten i hela världen. Dagens ordning där globala finansiella institut verkar under nationell tillsyn måste ersättas av ett förstärkt samarbete kring globala finansiella regelverk.

Vad som behövs är en ny global politisk kurs där ekonomiska, sociala och miljömässiga värden integreras. Världen behöver stabila demokratiska markandsekonomier som ger en dynamisk tillväxt men samtidigt en socialt hållbar utveckling. En tillväxt som skapar nya resurser men också utjämnar klyftor både inom och mellan länder, och som minskar miljöbelastningen på jorden.

Vi måste hjälpas åt – som enskilda, och inom politiken på alla nivåer och områden, i syfte att minska den globala fattigdomen. Idéburna organisationer bidrar till denna utveckling. Arbete och tillväxt är grunden för ökat välstånd. En fri och rättvis handel är nyckeln. Länderna behöver samverka för att få till stånd nya ambitiösa avtal för frihandel och minskad klimatpåverkan.

Paradoxalt nog kan politiska beslut och investeringar i kampen mot de stora globala kriserna vara det som vänder utvecklingen och skapar nya framtidsmöjligheter i alla länder. Vår största politiska utmaning kan innebära nästa stora utvecklingsprång.

Det är en enorm utmaning, men en utmaning som vi socialdemokrater är beredda att anta. Det är ett politiskt projekt som kräver aktivt samarbete mellan progressiva krafter i världen. För en internationell rörelse som vår framstår detta som en hoppfull möjlighet. Sverige ligger i framkant när det gäller hållbar utveckling tack vare vår svenska välfärdsmodell och vårt mångåriga klimatarbete. Vi kan gå före, därför måste vi göra det.

Utgångspunkterna måste vara:

- *Global hållbar utveckling.* Handelshinder i världen måste undanröjas och EU:s tullar och handelshinder mot fattiga länder tas bort. Klimatkrisen

måste få en global politisk hållbar lösning och bindande avtal mellan världens länder. Vi måste gå mot en global reglering och övervakning av finansmarknaden, i ett första steg inom EU. Det ska inte gå att smita undan regler och kontroll genom att flytta pengar mellan olika länder. Så enhetliga regelverk som möjligt ska eftersträvas. Det behövs ökad öppenhet på marknaden för finansiella produkter, bättre kapitaltäckningsregler, en mer ansvarsfull riskvärdering och ett stopp för bonusexcesser.

- *Likabehandling på global arbetsmarknad.* Arbetsmarknaden har blivit global. Det innebär fantastiska möjligheter, men den ordning och reda på arbetsmarknaden vi strävat efter med vår svenska arbetsmarknadsmodell räcker inte alltid. Vi vill stärka den svenska kollektivavtalsmodellen i EU för att bättre skydda de fackliga rättigheterna och lönenivåerna på arbetsmarknaden. Lika lön för lika arbete ska gälla i respektive EU-land. Därför måste EU:s utstationeringsdirektiv ändras. Genom att stärka de globala fackliga rättigheterna och de fria fackföreningarna kan dessa fungera som en motvikt till kapitalet. Fler länder behöver ratificera och efterleva ILO:s kärnkonventioner. Kampen mot barnarbete måste stärkas.
- *Socialdemokratin är global.* Ska makt och inflytande globalt kunna flyttas från marknaden till demokratiska och politiska institutioner så måste vårt globala samarbete förstärkas. Vi socialdemokrater verkar i många internationella sammanhang – Socialistinternationalen, Europeiska Socialdemokraters Parti (ESP), europafacket, nätverket Progressive Governance med flera. Vi ska öka vår närvaro i alla internationella forum och fördjupa vårt samarbete med progressiva krafter och socialdemokratiska vänner i världen.

Sida	Rad	Förslagsställare	Distrikt	Förslag	Föredragandes förslag	Kongressens beslut
		Tomas Östros	Partistyrelsen	Nytt förslag till politiska riktlinjer		
3	1	Börje Vestlund	Stockholm	Det är fullt möjligt att kombinera en utökad lånefinansiering av strategiska större infrastrukturprojekt med budgetlagen och en ansvarsfull ekonomisk politik	Bifall – nytt stycke	Bifall PS
3	15	Greger Tidlund	Södermanland	Jag yrkar följande tillägg efter ordet välfärden på rad 15. <i>Därför vill partistyrelsen göra en översyn av kommunernas och landstingens ekonomiska förutsättningar där statliga beslut som inte omfattas av finansieringsprincipen ändå får direkta effekter för kommunsektorn som helhet.</i>	Avslag	Bifall PS
2	24	Sven-Erik Bucht	Norrbottnen	Tillägg nya meningar: efter ...måste säkras ”Vi vet att vi står inför ett växande behov av resurser och därmed ökade offentliga kostnader. Vi behöver därför se över hur ett växande resursbehov ska finansieras i framtiden, inte minst med tanke på de stora utmaningar som finns med en allt åldrande befolkning, och därmed ökande resursbehov.”	Avslag	Bifall PS
3	13	Sven-Erik Bucht	Norrbottnen	Tillägg ny mening efter ...ta Sverige ur krisen. "Sverige har stora tillgångar i råvaror malm, skog, natur och vattenkraft – tillgångar som under lång tid har varit och är fortfarande oerhört betydelsefulla för vårt lands välbefinnande"	Bifall	Bifall PS och Sven-Erik Buchts förslag.
3	13	Sven-Erik Bucht	Norrbottnen	Sid 8, rad 26 Byt ordet ”vill” till ordet ”skall” "Dessutom skall vi verka för att värna kommunernas...."	Bifall	Bifall PS

3	19	Peter Persson	Jönköpings län	Orden "ligga fast" byts ut mot, "ska anpassas till samhällsekonomiska behov".	Avslag	Bifall PS efter försöksvotering
2	7	Björn Jansson	Gotland	Ta bort texten. Den Borgerliga regeringen. Detta hör inte hemma i politiska riktlinjer. Omformulera texten utifrån detta.	Avslag	Bifall PS efter försöksvotering
1-3		Björn Jansson	Gotland	Tillägg: Yrkar på att Ett avsnitt om att staten har det fulla ansvaret för nationellt infrastrukturella satsningar ska införas i den politiska riktlinjerna.	Avslag	Bifall PS
1-3		Johan Andersson	Östergötland	Helheten i de politiska riktlinjerna	Bifall	Bifall PS
2	7	Åsa Karlsson Björkmarker	Kronoberg	Stryk rad 7 till och med 10 "Den borgerliga regeringens passivitet..."	Avslag	Bifall PS efter försöksvotering
		Johan Löfstrand	Östergötland	Bifall PS	Bifall	Bifall PS
3	1	Lennart Eriksson	Örebro län	Bifall till Stockholms län yrkande "Nationellt angelägna infrastrukturinvesteringar ska finansieras av staten och inte belasta kommunerna".	Avslag	Bifall PS
1-3		Gabriel Wikström	Västmanland	Bifall PS	Bifall	Bifall PS
2	35-38	Ulf Engström	Värmland	Yrkar bifall till förslaget	Förslag: "Ska Sverige vara ett välfärdsland i framtiden måste vi konkurrera med kunskap, kreativitet och kompetens. Därför måste utbildning bli en central del av den ekonomiska politiken."	Bifall PS
5	16	Ulf Engström	Värmland	Nuvarande text: Vi kan gå före, därför måste vi göra det. Yrkar på ny text: Vi kan gå före, därför	Avslag	Bifall PS efter votering samt Rösträkning:

				<i>ska</i> vi göra det.		155-148 och 46 avstod.
3	6	Ilmar Reepalu	Skåne	Efter mening som slutar "och tillväxt" "För att få till stånd fler infrastrukturinvesteringar under kommande år vill vi öka användningen av lånefinansieringen för strategiska infrastrukturprojekt och öka inslagen av trängselavgifter och/eller andra former av brukaravgifter."	PS förslag till ny text: ” För att få till stånd fler infrastrukturinvesteringar under kommande år vill vi öka användningen av lånefinansiering för strategiska infrastrukturprojekt och öka inslagen av trängselavgifter och/eller andra former av brukaravgifter.”	Bifall PS
3	13	Sven-Erik Lindestam	Gävleborg	Vill instämma i S-E Buchts yrkande om råvaror...		
		Jana Nilsson	Halland	Bifall PS	Bifall	Bifall PS
18	25	Lars Nyander	Skåne	stryka mening "i offentlig upphandling ska krav ställas på villkor i enighet med kollektivavtalen" ersättas med: när det gäller offentlig upphandling menar socialdemokraterna att Sverige snarast ska ratificera ILO konvention 94. Till det ska krav, när det gäller upphandling, kunna ställas på att löne och anställningsvillkor följer för branschen gällande kollektivavtal samt att avtalen innehåller så kallade antidiskrimineringsklausuler.	Redaktionsutskott	Redaktionsutskott
3	6	Anders Johansson	Stockholms län	Förstahandsyrkande: Stryk "och/eller andra former av brukaravgifter"	Avslag	Avslag efter försöksvotering
3	6	Anders Johansson	Stockholms län	Andrahandsyrkande: Lägg till "Detta förutsätter samförstånd mellan staten och	Bifall	Bifall

				berörda kommuner/regioner." efter " ... andra former av brukaravgifter."		
3	10	Christine Axelsson	Skåne	Jag yrkar på ett tillägg efter ordet kommuners läggs till: <u>och regioners</u>	Bifall	Bifall
		Sven-Åke Thoresen	Gävleborg	Bifall PS skrivningar angående infrastrukturssatsningar	Bifall	Bifall PS
		Lars Bryntesson	Stockholm	Bifall Anders Johanssons förslag	Bifall Anders Johanssons andrahands yrkande	Bifall Anders Johanssons andrahands yrkande
3	3	Thomas Östros	PS		Tilläggsmening i avsnittet: ”För att få till stånd fler infrastrukturinvesteringar under kommande år vill vi öka användningen av lånefinansiering för strategiska infrastrukturprojekt och öka inslagen av trängselavgifter och/eller andra former av brukaravgifter.”	Bifall PS

Kongressen beslutade att i övrigt fastställa partistyrelsens förslag till politiska riktlinjer, avsnittet Vi har råd att arbeta (sidorna 7-8).

10.2 Partistyrelsens utlåtanden över motioner som rör Finansmarknad, häfte A (sidorna 78-88).

Tjänstgörande ordförande: *Therese Hultén* och *Karl-Petter Thorvaldsson*

Tjänstgörande sekreterare: *Bengt Harju* och *Anna Grönfors*

Kongressen beslutade att fastställa partistyrelsens utlåtande över motionerna inom området 10.2.

9.2.2 Politiska riktlinjer, Vår politiska kurs; hållbar utveckling (sidorna 9-10).

Tjänstgörande ordförande: *Therese Hulthén* och *Karl-Petter Thorvaldsson*

Tjänstgörande sekreterare: *Bengt Harju* och *Anna Grönfors*

Kongressen beslutade att fastställa partistyrelsens förslag till politiska riktlinjer, avsnittet Vår politiska kurs; hållbar utveckling, (sidorna 9-10).

11.1 Partistyrelsens utlåtanden över motionerna som rör Jobbskapande. Häfte B (sidorna 2-56)

Tjänstgörande ordförande: *Ulla Lindqvist* och *Fredrik Lundh*

Tjänstgörande sekreterare: *Pernilla Östberg* och *Odd Guteland*

Motion	Förslagsställare	Distrikt	Förslag	PS förslag	Föredragandes förslag	Kongressens beslut
B29:2	Eva Sjöstedt	Skåne	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
B18:1	Tommy Nyström	Norrbottn	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall
B18:4	Tommy Nyström	Norrbottn	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
B18:5	Tommy Nyström	Norrbottn	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
B18:17	Tommy Nyström	Norrbottn	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall
B19:1	Stefan Andersson	Norrbottn	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall
B19:4	Stefan Andersson	Norrbottn	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
B19:5	Stefan Andersson	Norrbottn	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
B19:17	Stefan Andersson	Norrbottn	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall
B10:1	Sven-Åke Thoresen	Gävleborg	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall
B19:1	Margareta Bohman	Stockholms län	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall
B19:4	Margareta Bohman	Stockholms län	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
B19:5	Margareta Bohman	Stockholms län	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
B19:17	Margareta Bohman	Stockholms län	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall
B3	Urban Granström	Södermanland	Besvarad	Avslag	Avslag	Bifall PS
B35	Lilly Bäcklund	Västerbottn	Bifall PS	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
B3:1	Ulf Engström	Värmland	Besvarad	Avslag	Avslag	Bifall PS
B3:2	Ulf Engström	Värmland	Besvarad	Avslag	Avslag	Bifall PS

B19:1	Ulf Engström	Värmland	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall
B19:4	Ulf Engström	Värmland	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
B19:5	Ulf Engström	Värmland	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
B19:17	Ulf Engström	Värmland	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall PS

Kongres

sen beslutade att i övrigt fastställa partistyrelsens utlåtande över motionerna inom området 11.1.

9.3.1 Politiska riktlinjer, avsnittet En jobbskapande näringspolitik (sidorna 12-14)

Tjänstgörande ordförande: *Ulla Lindqvist* och *Fredrik Lundh*

Tjänstgörande sekreterare: *Pernilla Östberg* och *Odd Guteland*

Nytt förslag till politiska riktlinjer. Utgångspunkt för debatten och yrkanden.

2.2 Fler jobb och en starkare arbetslinje

2.2.1 En jobbskapande näringspolitik

”Locked, 1:a pris Cykelstyre och lås i ett. Styret fälls ihop och låser framhjulet. Utan styre blir cykeln svår att cykla iväg med. Uppfinnare Alma Andersson från Österledsskolan i Karlskoga.” Pristagare 2009, Finn upp, nationell uppfinnartävling för alla elever i skolår 6-9

Vår vision är frihet och möjligheter för alla människor att följa sin längtan och sträva mot egna mål och drömmar. Individens framgångar bidrar till vår gemensamma framgång. Att få leva sin dröm är den starkaste drivkraften hos många entreprenörer; att få vara ”sin egen”, att få visa att man kan och att det går, att skapa något som växer, att tjäna pengar. Detta leder till att många företag startas och växer med fler anställda. Framväxten av nya jobb sker i allt större utsträckning i de mindre företagen. Såväl inom mikroföretagen som de små och medelstora. Vi ska ha den mest framtidsinriktade politiken för entreprenörer och företagare.

Mer än hälften av alla ungdomar i Sverige kan tänka sig att starta ett företag. Den viljan måste vi ta tillvara. Starta-eget-stöd ska även kunna ges till personer under 25 år samt till dem som vill ta steget från anställd till egenföretagare. Entreprenörer som vill exportera eller expandera ska kunna få exportrådgivning och stöd. Entreprenörskap ska stimuleras i skolan. Vi vill särskilt främja entreprenörskap i grupper där nyföretagandet generellt är lågt, inte minst bland kvinnor.

Det ska vara lätt att växla mellan anställning och företagande. Det innebär alltid en risk att starta företag, men om otrygghetsgapet blir för stort kommer många goda affärsidéer att förbli just idéer.

Den trygghet som anställda har vid sjukdom, föräldraskap eller arbetslöshet måste i större utsträckning gälla även företagare.

Nya jobb och tillväxt kan skapas med utgångspunkt i de områden där Sverige redan är framgångsrikt. Stark exportindustri, den offentliga välfärdssektorn och den växande privata tjänstesektorn ska vidareutvecklas genom satsningar på innovationer, forskning, entreprenörskap och utbildning. De strategiska insatserna för att stärka en bransch, öka exporten, ta hem fler svenska patent och attrahera mer investeringar ska

samordnas bättre genom branschprogram. Satsningar på forskning och design ökar värdet på både produkter och tjänster. En medveten innovationspolitik ska bidra till att omsätta forskning till helt nya idéer, produkter och företag. De enskilda innovatörernas ställning ska stärkas. Många små företag verkar nära högskolorna med verksamhet kopplad till innovationer, forskning och ny teknik. Möjligheten till samverkan mellan akademi och näringsliv behöver stärkas. Våra gemensamma insatser för att öppna exportmarknader för mindre företag måste bli vassare. Sveriges kommuner har tillsammans med näringslivet, de fackliga organisationerna och andra aktörer en viktig roll i att samordna insatser för nystartade företag, erbjuda mötesplatser och partnerskap som kan utveckla både företagen och orten. Ett väl fungerande samspel mellan innovatörer, forskare, entreprenörer inom ny teknik och inom tjänstesektorn bidrar också till att den tillverkande industrin kan växa med ny kraft. Industrin står alltså för en stor del av Sveriges exportintäkter. Samtidigt skapas de flesta nya jobben inom tjänstesektorn. En stor del av jobben inom den högproduktiva tjänstesektorn är beroende av en framgångsrik industri. Gränsen mellan tjänstesektorn och industrin suddas alltmer ut. Sverige har stora tillgångar i form av råvaror, malm, skog, natur och vattenkraft. Tillgångarna har under lång tid varit, och är fortfarande betydelsefull för vårt lands välstånd.

De statliga företagen har ett ansvar att visa vägen för god etik i placeringar, hållbar produktion, bra arbetsvillkor och konkurrenskraft. En hållbar utveckling kräver ökat ansvarstagande för klimatomställning och ett stopp för girighet och kortsiktig vinstmaximering. Staten kan genom sitt ägande spela en viktig normsättande roll i näringslivet. LKAB, Sveaskog, Telia Sonera, SBAB och andra företag med statligt ägande ska vara förebilder. Detta gäller även Vattenfall, som dessutom ska vara en strategisk partner till basindustrin och kunna erbjuda Europas lägsta elpriser. Vi socialdemokrater är starkt kritiska till den borgerliga regeringens ideologiskt motiverade utförsäljningar av statliga företag. Vi vill ha en tydligare, mer långsiktig och aktivare styrning av de statliga företagen.

Vår jobbskapande politik utgår från att samhället ständigt förändras, och vinner på att förändras. Det måste vara möjligt att utvecklas och ställa om snabbt -

både för entreprenörer, små och stora företag, organisationer, offentlig sektor, industri och anställda. Vi vill satsa på att utveckla produktion och arbetsorganisation för ökad internationell konkurrenskraft och ett hållbart arbetsliv. Vi vill också ta tillvara potentialen hos de kooperativa och sociala företagen.

Morgondagens välstånd byggs av dagens nya idéer. Jobbpolitiken ska stärka utvecklingen i olika branscher där våra företag och vår befolkning har potential att utvecklas, så att den bidrar till export av framgångsrika produkter och tjänster, och till innovativa entreprenörers företagande. Det kräver en helhetssyn och samverkan mellan stat och kommun, utbildningssystem, forskning och arbetsmarknadens parter.

A och O för att företagen ska kunna växa, sälja och anställa är att samhällsekonomin är sund och fungerande med god efterfrågan, och att människor får återkommande chanser att kompetensutveckla sig och vågar föra fram nya idéer. Därför är välfärden avgörande också för näringslivets utveckling.

För att säkra tillväxt och fler jobb vill vi socialdemokrater investera i:

- *Större kunskapsinnehåll och bättre innovationsklimat.* Vi vill investera i forskning för innovationer och bidra till att långt fler innovationer och nya rön än idag kommersialiseras och kommer till användning. Tillgången till riskkapital framför allt i tidiga skeden av innovationsarbetet behöver stärkas, inte minst i de små företagen. Möjligheterna att kommersialisera idéer från företag eller högskolor måste förbättras. Den offentliga upphandlingen ska bidra till att driva fram teknikutveckling och erbjuda skyltfönster för nya produkter. Innovationsklimatet på arbetsplatserna

måste bli bättre. Vi vill se fler näringslivsakademiker – etablerade forskare på högskolorna som verkar en period inom näringslivet. Därför vill vi förbättra reglerna för tjänstledighet och finansiering inom högskolan, samtidigt som fler doktorander ska få möjlighet att verka också i små och medelstora företag.

- *Stärkta branscher, ökad export och fler investeringar.* Vi vill genomföra framtidsprogram också för de så kallade kreativa branscherna som sysselsätter allt fler. Vi vill uppmuntra företagare inom design, musik, mode och upplevelseindustri att samla konstnärer, forskare, entreprenörer och institutioner på områden som datorspel, film, musik, litteratur och design i internationellt konkurrenskraftiga kraftcentrum. Vi vill genom starkare marknadsföring locka fler stora evenemang till Sverige, utveckla besöksnäringen och öka resandeströmmarna till vårt land. Besöksnäringen har en växande betydelse och skapar nya jobb, såväl i storstäder som på landsbygden.
- *Trygga och modiga entreprenörer.* Övergången mellan anställning och företagande måste bli mindre riskfylld. Nyblivna entreprenörer och företagare ska under en övergångsperiod kunna välja att tillgodoräkna sig tryggheten från en tidigare anställning. Företagare ska ha bättre inkomsttrygghet och möjligheter att komma tillbaka i verksamhet vid föräldraskap, sjukdom eller arbetslöshet. De trygghetsförsäkringar som finns för löntagare kan tjäna som modell för att utveckla nya bättre lösningar för företagare.

2.2.2 Arbetslinjen kräver en utbildningslinje

”Vuxenutbildningen måste bli ett väsentligt inslag i valfrihetens samhälle eftersom friheten att välja utbildning inte bör vara begränsad till en kort period under ungdomsåren, inte vara någonting man står inför en gång i livet och aldrig mer. Denna frihet bör vara en återkommande möjlighet för alla dem, som något senare i livet kommit underfund med sig själva och med de möjligheter samhället och arbetsmarknaden bjuder.”

Olof Palme, tal i riksdagen den 23 maj 1962 vid införandet av grundskolan.

Vårt mål är ett Sverige i kreativ förnyelse där var och en får möjlighet att växa och utveckla sin fulla potential. Med snabb tillväxt av nya jobb och företag ökar de möjligheterna.

Samtidigt som nya jobb skapas försvinner gamla jobb – i små och stora företag, i det offentliga och i det privata. Det gör att fler kan få nya, bättre och mer spännande jobb och karriärer. Den svåra utmaningen, som måste bäras av socialdemokratin och fackföreningsrörelsen, är att se till att alla får möjligheter att vara en del av utvecklingen.

Förändring och förnyelse kräver förändringstrygghet på arbetsmarknaden. En väl fungerande inkomsttrygghet är en nödvändig – men inte tillräcklig – del av denna förändringstrygghet. Kraven på ny kunskap och yrkeskunnande växer ständigt. Vem som helst kan känna oro för att inte ha hört det senaste, inte ha lärt sig den senaste tekniken eller tagit del av de nyaste idéerna och metoderna. Alla människor behöver utveckling och nya kunskaper – återkommande under livet. En allt större del av våra arbetsliv kommer att vara lärotid.

I 2010-talets välfärdsland måste arbetslinjen också vara en utbildningslinje. Utbildning avgör individens frihet, trygghet och möjlighet till ett utvecklande jobb – men också samhällets förmåga till omställning, utveckling och tillväxt. Sverige utvecklas när vi var och en lär nytt. Därför vill vi se en politik som öppnar dörrar till ett livslångt lärande med återkommande möjligheter för alla – inte bara några. Möjligheten att utbilda sig är särskilt viktig under lågkonjunktur. Det ökar också företagens möjligheter att undvika uppsägningar.

Möjligheterna till kompetensutveckling på jobbet måste kraftigt förbättras. Individens möjlighet att själv välja tillfällen för pauser för utbildning under den yrkesverksamma tiden måste också öka. Arbetsmarknadens parter har ett stort ansvar för att det kan bli verklighet.

På en arbetsmarknad i snabb utveckling får allt fler av oss uppleva perioder av arbetslöshet. Även tiden mellan två jobb måste vara en tid av lärande och utveckling – inte en tid av utslagning då man tvingas sänka sina anspråk på vad arbetslivet har att erbjuda. Vi vinner alla på att den tiden är snabbt övergående och att människor kommer vidare i arbetslivet.

De personer som står längst ifrån arbetsmarknaden har ofta det gemensamt att de har en utbildning som är för kort eller inte svarar mot arbetslivets krav. Därför måste arbetsförmedlingen förmedla ny och bättre anpassad kompetens, inte bara jobb som svarar mot befintlig kompetens. Vi vill göra om delar av arbetsförmedlingen till en kompetensförmedling.

För att stärka näringslivets konkurrenskraft och ge människor ökade möjligheter till arbete vill vi socialdemokrater investera brett i utbildning. Det behövs ett kunskapslyft i Sverige.

Väldigt många söker sig själva till vuxenutbildningen. En central del i att förverkliga den socialdemokratiska arbets- och utbildningslinjen är att se över och förbättra möjligheterna att studera i vuxen ålder. Vuxenutbildningen måste vara dimensionerad så att den möter människors utbildningsbehov både i praktiska och teoretiska ämnen. Yrkesinriktad arbetsmarknadsutbildning kan effektivt förkorta vägen till jobb – också för den som redan har en utbildning. Men det kräver att den är rätt utformad. Passiva åtgärder ska inte kallas utvecklingsgaranti eller utbildning – de ska tas bort.

För den som är ny i vårt land är möjligheten att snabbt komma i arbete avgörande för hur bra det går att bli hemmastadd i sitt nya samhälle. Kompetensförmedlingen ska erbjuda nyanlända en individualiserad, flexibel och yrkesinriktad svenskundervisning som kan kombineras med arbete och praktik. Det är ett slöseri när att människor varaktigt hamnar i arbeten långt under sin kompetensnivå för att kunskaperna förvärvats i ett annat land. Det måste upphöra. Vi måste bli mycket bättre på att dra nytta av och utveckla det som människor redan kan. Det gäller också den erfarna arbetskraften – erfarnas kompetens och kunnande ska tas tillvara, inte slarvas bort.

Många välutbildade känner att arbetsförmedlingen inte har resurser och kompetens att erbjuda dem tillräckligt stöd när de blir arbetslösa. Det vill vi ändra på. Vi vill att Kompetensförmedlingen ska kunna erbjuda program för spetskompetensutbildning som utformas i nära samarbete med individer och företag för att göra det möjligt för fler att avancera med specialiserad kompetens.

En modern arbetsmarknadspolitik måste investera i kunskap för rörlighet och konkurrenskraft.

Därför vill vi socialdemokrater under de närmaste åren prioritera följande:

- *Kompetensförsäkring för alla.* Vi vill inrätta en kompetensförsäkring som omfattar alla löntagare och bygger på arbetslinjen. Kompetensförsäkringen ska göra det möjligt för människor att utveckla sitt kunnande – antingen för att långsiktigt klara att behålla sitt jobb och yrke, eller för att kunna byta arbetsuppgifter, bransch och yrke. Medverkan av arbetsmarknadens parter är viktig. Deras kunskaper är viktiga att ta tillvara.
- *Bygg om delar av arbetsförmedlingen till en kompetensförmedling.* Den nya kompetensförmedlingen ska vara för alla och fungera för alla – inte bara vid arbetslöshet utan också när man vill byta från ett jobb till ett annat eller hitta relevant utbildning. Både låg- och högutbildade ska kunna få

adekvat hjälp att matcha sin kompetens mot arbetsmarknadens behov, eller öka sin kunskap. Kompetensförmedlingen ska använda den mångfald av utbildningsmöjligheter som finns i samhället – hos institut, företag, yrkesutbildare, vuxenutbildning, högskolor och folkhögskolor. Den ska också erbjuda relevanta arbetsmarknads- och yrkesutbildningar. Vi vill se ett brett kunskapslyft i Sverige och en kompetenskommission med företrädare från näringsliv, kommuner, staten och parterna som bidrar till att utbudet av utbildningsplatser stämmer med framtida kompetensbehov på arbetsmarknaden. Detta behövs en starkare samverkan och ett ökat inflytande lokalt och regionalt.

- *Värdesätt kunskap som förvärvats i arbetslivet eller utomlands.* Nu måste ett system för nationell validering av utbildningar, examina och yrkeskunskaper bli verklighet! Människors utbildning och färdigheter ska tas tillvara och utvecklas var den än inhämtats. Arbetsmarknadsutbildning, vuxenutbildning och yrkeshögskola kan göras mer effektiva genom validering. Med validering av faktiska kunskaper kan utbildningen inriktas mot behovet av komplettering. Detta är särskilt viktigt för personer som lärt sig mycket i arbetet eller har utländsk utbildning. Vi vill också utveckla ett nytt och snabbt spår in i högskolan för invandrare med högskolebakgrund och gå vidare med intensivutbildning i svenska på högskolan för nyanlända akademiker.

2.2.3 Varje arbetad timme behövs

”En stark arbetslinje är livsnerven i den nordiska, socialdemokratiska välfärdsmodell som skapar hög sysselsättning, låg arbetslöshet och jämlikhet och som motverkar fattigdom och ger människor möjlighet att utvecklas. I vår välfärdsmodell delar vi utvecklingens risker och kan därför välkomna de möjligheter som frihandel och teknisk utveckling innebär.”

Socialdemokratiska jobbrådslagens slutrapport, mars 2009

Människans frigörelse är socialdemokratiens mål, och arbetet är en omistlig del av det. Arbetslivets villkor är avgörande för villkoren i hela samhällslivet. Goda arbetsvillkor, makt och inflytande över det egna arbetet är därför grundläggande.

De allra flesta av oss tycker att arbetslivet ger mer än det tar, även om arbetet kunde vara mer utvecklande eller ge högre lön. Människor är sociala varelser och på jobbet får vi ganska mycket annat än lön - arbetskamrater, andras uppskattning och idéer, tillfredställelsen i att göra något av värde och få vara en del av utvecklingen. Det är en myt att människor inte vill arbeta. Problemet är att väldigt många människor trängs ut från arbetslivet, eller inte får chansen att arbeta – trots att de vill och kan jobba.

Arbete är grunden för den egna försörjningen – och för hela samhällets försörjning. Vi måste öppna nya möjligheter till arbete för personer som har svårt att orka ett heltidsjobb, eller som bara klarar en viss typ av jobb. Det måste bli lätt att bidra, oberoende av hur många timmar eller vilket jobb det handlar om. Varje arbetad timme behövs. Arbetslivet måste bli inkluderande.

Vi socialdemokrater vill utveckla en utvidgad alternativ arbetsmarknad för personer med stora svårigheter att få jobb. En fungerande arbetslinje behöver någon form av utvidgad arbetsmarknad. Staten bör ta initiativ till att tillsammans med kommuner, regioner, näringslivet, ideella organisationer och sociala företag pröva olika former för varaktiga subventionerade anställningar för de av oss som står längst från arbetsmarknaden. Detta ska givetvis ske i samverkan med arbetsmarknadens parter. Det ska vara samhällsnyttiga arbetsuppgifter som inte annars utförs. Arbetslinjen ska gälla för alla. Ingen människa ska lämnas i passivitet och med känslan att man inte får vara med och bidra fast man vill.

Många tvingas ut från arbetsmarknaden för att de slitits ut eller blivit sjuka av jobbet, psykiskt eller fysiskt. Är arbetsmiljön undermålig ska den åtgärdas. För detta vilar ansvaret tungt på arbetsgivarna. Är man så sjuk att man inte kan arbeta ska man ha sjukpenning. När man kan återgå i arbete

ska man få stöd med rehabilitering och hjälp att komma vidare. Utan ett aktivt stöd och rehabilitering av sjuka kan man inte säga att det finns en fungerande arbetslinje i Sverige.

Människor med behov av stöd får inte hamna mellan myndigheternas stolar eller skickas fram och tillbaka utan att bli lyssnad på någonstans. Varje människas förmåga ska tas tillvara. Den som har komplexa behov eller nedsatt arbetsförmåga på grund av funktionshinder eller sjukdom ska ha rätt till stöd för att kunna jobba och bidra utifrån sina förutsättningar. Arbetsförmedling, försäkringskassa och sociala myndigheter ska samarbeta med individen i centrum och erbjuda kvalificerad handledning. Rehabilitering, utbildning, arbetsträning och andra insatser ska utformas utifrån individens behov, inte utifrån myndighetsgränser eller stuprörstänkande.

Trycket har ökat på många jobb och arbetsplatser. Prestationskraven är höga, livspusslet svårt att få ihop och spänningshuvudvärk är vardag för många. Den nya tekniken gör att vi är nåbara dygnet runt och allt fler förlänger arbetsdagen hemma vid datorn när barnen har somnat. Hård konkurrens och slimmade organisationer ökar stress och belastning på de anställda som är kvar. Med återkommande omorganisationer och förändringar följer nya kamrater, men också stress och slitningar.

Vår socialdemokratiska slutsats av detta är inte att kräva generell arbetstidsförkortning. Vi vill istället utveckla arbetslivet så att det ger utrymme för ett gott liv. Och större möjlighet att förena arbetet med personlig utveckling, aktiv fritid och tid för barnen. Om arbetslivet sliter ut människor fysiskt och psykiskt så är det arbetslivet, inte människorna som jobbar där, som behöver förändras. Förebyggande friskvård hos framsynta arbetsgivare bör omfatta både fysisk och psykisk hälsa.

Med en hög arbetslöshet följer också ofta krav på att de äldre ska dra sig tillbaka tidigare från arbetslivet för att ge plats åt de unga. Men det är inte så att det finns ett visst bestämt antal jobb i ett samhälle. Att dela på jobben är ingen långsiktig lösning – tvärtom. Det leder till en lägre sysselsättning. Vad Sverige behöver är fler som arbetar, inte färre. Arbetsutbudet måste öka.

Politiska beslutsfattare i kommuner och landsting har en arbetsgivarroll för den offentliga sektorns arbetsplatser. Dessa verksamheter ska ligga i framkant för att utveckla bättre arbetsvillkor och arbetstider, öka inflytandet och minska stressen. Samarbetet med fackföreningsrörelsen för att åstadkomma mönsterarbetsplatser ska stärkas och konkreta mål ska utarbetas i alla kommuner och landsting.

Det finns idag för många former av visstidsanställningar som kan staplas på varandra. Vi vill att antalet otrygga anställningar ska bli färre och tillsvidareanställningarna öka. Heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet. I offentlig upphandling ska krav ställas på villkor i enlighet med svenska kollektivavtal.

Fackföreningarnas möjlighet att hjälpa anställda att driva sina krav krymper samtidigt. Aktiva beslut av den borgerliga regeringen har gjort det alltför dyrt för många att vara med i facket. En maktförskjutning sker där facket trycks tillbaka och marknadskrafterna får råda alltmer. Arbetsrätt och anställningsskydd hotas. Rädslan för uppsägning och arbetslöshet har också gjort fler arbetsplatser tysta. Så får det inte vara. Vi socialdemokrater accepterar inte en utveckling som hotar grundläggande demokratiska rättigheter. Yttrande- och meddelarfriheten behöver tydliggöras och förstärkas för alla arbetstagare, även i privat sektor. Fackliga organisationer ska ges rätt att bevaka hur redan tecknade kollektivavtal efterlevs.

Andelen löntagare som arbetar i bemanningsföretag ökar. Lagstiftningen bör ses över för att öka de fackliga organisationernas inflytande när bemanningsföretag anlitas. Företrädesrätten vid återanställning får inte sättas ur spel när arbetsgivare hyr in personal från bemanningsföretag.

Fackföreningarnas möjlighet att hjälpa anställda att driva sina krav krymper samtidigt. Aktiva beslut av den borgerliga regeringen har gjort det alltför dyrt för många att vara med i facket. En maktförskjutning sker där facket trycks tillbaka och marknadskrafterna får råda alltmer. Arbetsrätt och anställningsskydd hotas. Rädslan för uppsägning och arbetslöshet har också gjort fler arbetsplatser tysta. Så får det inte vara. Vi socialdemokrater

accepterar inte en utveckling som hotar grundläggande demokratiska rättigheter. Yttrande- och meddelarfriheten behöver tydliggöras och förstärkas för alla arbetstagare, även i privat sektor.

En halv miljon människor har trängts ut ur a-kassan för att den blivit för dyr, för dålig och för krånglig. Därmed innebär arbetslöshet en katastrof för allt fler. Sveriges utveckling hämmas när människor räds förändring.

Fackföreningarna skapade a-kassorna av två skäl. För det första för att den som förlorat sitt jobb skulle ha en inkomst att leva på tills hon eller han hittat ett nytt jobb. För det andra för att ingen av nöd skulle tvingas att bjuda under arbetskamraterna i lönekrav. Därför är a-kassan inte bara en väg vidare mot det nya jobbet för individen, utan också en gemensam försäkring för fortsatt hög produktivitet, förmåga till snabb omställning och rättvisa löner. En stark fackföreningsrörelse med stöd av en stark a-kassa är en omställningsbenägen fackföreningsrörelse. Det är en tillgång i den globala konkurrensen och något som i decennier gjort Sverige till en av världens mest konkurrenskraftiga ekonomier.

Vårt mål är en väl fungerande arbetslöshetsförsäkring som är enkel att förstå, som är pålitlig och som inte kan missbrukas. Då bidrar den till rörlighet på arbetsmarknaden och en bred uppslutning kring öppenhet och utveckling i svensk ekonomi. Vi vill även fortsättningsvis ha en frivillig försäkring som administreras av de fackliga organisationerna. En bättre arbetslöshetsförsäkring som omfattar flertalet löntagare är en avgörande del av en starkare arbetslinje.

Arbetslinjen innebär både rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Vi vill ha krav utan kränkning. Olika människor har olika förutsättningar att anpassa sig till arbetsmarknadens krav – att flytta eller utbilda sig till nya jobb. För att öka förutsättningen till heltidsanställning vill vi ge deltidsarbetslösa möjligheter till utbildning som ökar chanserna till heltidsarbete. Möjligheterna att röra på sig skiljer sig åt mellan unga och gamla och mellan ensamstående och de som har ansvar för barn. Vi vill att allas kraft och vilja till arbete ska tas tillvara, efter de förutsättningar var och en har. För en starkare arbetslinje och ett arbetsliv med både utvecklingsmöjligheter och trygghet vill vi socialdemokrater nu prioritera följande insatser:

- *Varje arbetad timme behövs.* Vi vill pröva möjligheterna till en överenskommelse mellan parterna och staten där rehabilitering och aktiva insatser för långtidssjukskrivna som är anställda sker i arbetslivet. Det förutsätter en fungerande riskspridning mellan arbetsgivare och mellan branscher och ekonomiska drivkrafter för parterna att ta på sig ett ökat engagemang som garanterar sjukskrivna som är anställda rehabilitering, anpassat arbete eller möjligheten att byta arbetsgivare eller bransch. För människor med komplexa behov så behövs individualiserade och flexibla vägar till arbetslivet. Vi vill skapa en ny resurs för det, Kraftsam, med resurser för både arbetsmarknadsinriktade och rehabiliterande insatser och med kvalificerade handledare som kan ge ett individualiserat stöd. FINSAM-projekten runt om i landet har gett många goda erfarenheter som vi nu ska ta tillvara när vi går vidare med att skapa Kraftsam som ska bli en än slagkraftigare organisation med individens behov och rätt till arbete i centrum. Det innebär väsentligt förbättrad samordning av försäkringskassans, arbetsförmedlingens landstingens och kommunernas insatser, om så krävs under en gemensam huvudman.
- *Förstärkt arbetsmiljöarbete.* Arbetsmiljöarbetet måste stärkas på alla nivåer – både förebyggande insatser och det systematiska arbetsmiljöarbetet behöver utvecklas och prioriteras. Såväl utbildning om arbetsmiljö som seriös forskning behövs för att åstadkomma genomgripande förbättringar i arbetslivet. Arbetslivsforskningen behöver stärkas. Vi vill investera i forskning om en bra psykosocial och fysisk arbetsmiljö och dess betydelse för hälsan.

- *Stark a-kassa för omställning och konkurrenskraft.* Avgifterna till a-kassan ska inte vara beroende av risken för arbetslöshet. Alla ska ha råd att vara med i a-kassan och de allra flesta ska vilja vara med. Vi vill sänka den enskildes totala avgift till a-kassan kraftigt. Dessutom vill vi höja taket i a-kassan. Målet är att 80 procent ska ha 80 procent av tidigare lön i ersättning. För att uppnå en arbetslöshetsförsäkring med långsiktig hållbarhet har en arbetsgrupp med LO bildats.

Sida	Rad	Förslagsställare	Distrikt	Förslag	Föredragandes förslag	Kongressens beslut
		Sven-Erik Österberg	Partistyrelsen	Nytt förslag till politiska riktlinjer	Bifall	
13	24	Eva Sjöstedt	Skåne	Tillägg: Därför skall staten även i framtiden ha kontrollen över vår infrastruktur såsom våra telenät, våra kommunikationer, våra vägar och järnvägar samt våra energisystem. Samhället måste ta ansvar för infrastruktur och samhällsservice.	Avslag	Kongressen beslutade med röstsiffrorna 164-147 att bifalla PS (1 avstod)
12	36	Maria Sparringsjö	Bohuslän	Tillägg: Vi vill utöka möjligheten till att få starta-eget-stöd även om man redan har ett arbete idag. Många har viljan men vågar inte ta steget fullt ut att starta eget. Möjligheten att vara tjänstledig och få starta-eget-stöd på del- eller heltid ska främjas.	Avslag	Bifall PS
12	34	Christer Alnebratt	Värmland	Tillägg: ...medelstora företag, därför vill vi skapa bättre förutsättningar att anställa i dessa företag	Bifall	Bifall
14		Kenneth Stålnacke	Norrbottnen	Tillägg: Tillägg i punkten: <i>Stärkta branscher, ökad export och fler investeringar</i> ”Tekniknationen Sverige kliver in i Andra Rymdåldern. Sverige satsar på ny teknik, nya möjligheter, på framtidstro och inspirerar barn och ungdomar till naturvetenskap och	Avslag	Bifall PS

				teknik.”		
12	37	Lilly Bäcklund	Västerbotten	Tillägg: Även ungdomar under 20 år ska kunna omfattas av starta eget stöd om de har en avslutad gymnasieutbildning	Avslag	Bifall PS
13	2	Björn Sundin	Örebro län	Tillägg <i>ny mening, rad 2, efter "...genom branschprogram."</i> : Det kan också krävas förändringar i regelverk och lagar, till exempel i skattelagstiftningen, för att säkerställa att regelverket är neutralt mellan olika branscher.	Avslag	Bifall PS
13	30	Björn Sundin	Örebro län	Tillägg: <i>nytt stycke på sidan 13, rad 30:</i> Den del av den privata tjänstesektorn som i huvudsak riktas mot privatpersoner är ofta mest arbetsintensiv och därför också mycket priskänslig. I denna del av tjänstesektorn finns idag problem med svartjobb, dåliga arbetsvillkor och rovdrift på människor. Dominansen av småföretag i dessa branscher gör det även svårare att organisera de anställda fackligt. Flera faktorer påverkar den privata tjänstesektorn och en jobbskapande politik som siktar mot framtiden måste ta särskild hänsyn även till den privata tjänstesektorn. Tjänstesektorn måste få ett neutralt skatteregelverk i förhållande till andra branscher och det behövs så kallade branschprogram för servicesektorn.	Avslag	Bifall PS
12	43	Tomas Kronstahl	Kalmar län	Ändring: Den trygghet som anställda har vid sjukdom, föräldraskap eller	Avslag	Bifall PS med röstsiffrorna 170-

				arbetslöshet måste i större utsträckning gälla även företagare. Ändras till; Den trygghet som anställda har vid sjukdom, föräldraskap eller arbetslöshet måste även gälla företagare.		108 och 1 avstod.
2	31	Fredrik Ståhle	Göteborg	Tillägg: efter "...industri och anställda." Vi vill verka för möjligheten för anställda att ta tjänstledigt i syfte att pröva annat arbete under en begränsad tid.	Avslag	Bifall PS med röstsiffrorna 159-134 och 2 avstod.
		Johan Andersson	Partidistriktsordförande	Bifall till Helheten i de politiska riktlinjerna	Bifall	Bifall PS
14	15	Mattias Jonsson	Göteborg	Tillägg: efter ... fler investeringar. Vår välfärd grundades av en framgångsrik industri. Industrin betydelse är alltjämt avgörande för vårt lands möjligheter att utveckla välståndet och en viktig motor för tjänstesektorn. Därför är en modern och aktiv industripolitik en grundläggande del av vår socialdemokratiska näringspolitik..	Avslag	Bifall PS
12	42-43	Lars Erik Soting	Örebro län	Bifall till partistyrelsens förslag	Bifall	Bifall PS
12	43	Urban Granström	Södermanland	Tillägg: Medfinansieringen i sjukförsäkringen för mindre företag ska ses över.	Avslag	Bifall PS
12	35-38	Sofi Bringsaas	Göteborg	Yrkar bifall till PS förslag.	Bifall	Bifall PS
		Sven-Åke Thoresen	Gävleborg	Bifall Helheten i de politiska riktlinjerna	Bifall	Bifall PS
13	24	Börje Vestlund	Stockholm	Ändring: Vi socialdemokrater motsätter oss en utförsäljning av	Avslag	Bifall PS med röstsiffrorna 180-

				statliga företag och menar istället att samhället ska förädla och utveckla ägandet vad gäller tillgångar som kan betraktas som en slags social allmännsrätt		93 och 4 avstod.
2	38	Ann Sofie Andersson	Jämtlands län	Tillägg: Fungerande lokala och regionala nätverk är viktiga för företagande och arbetsmarknad. Kooperationen och andra aktörer inom den sociala ekonomin har en viktig roll för den regionala tillväxten och ska stödjas.	Avslag	Bifall
1	20	Lena Palmén	Älvsborgs södra	Strykning: yrkar på att följande text stryks: samt till dem som vill ta steget från anställd till egen företagare.	Avslag	Bifall PS

Kongressen beslutade att i övrigt fastställa partistyrelsens förslag till politiska riktlinjer, avsnittet En jobbskapande näringspolitik (sidorna 12-14).

11.2 Partistyrelsens utlåtanden över motionerna som rör Kompetensutveckling och arbetsmarknadspolitik. Häfte B (sidorna 57-92)

Tjänstgörande ordförande: *Ulla Lindqvist* och *Fredrik Lundh Sammeli*

Tjänstgörande sekreterare: *Pernilla Östberg* och *Odd Guteland*

Motion	Förslagsställare	Distrikt	Förslag	PS förslag	Föredragandes förslag	Kongressens beslut
B42:1	Eva Trygg Lind	Östergötland	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS

Kongressen beslutade att i övrigt fastställa partistyrelsens utlåtande över motionerna inom området 11.2.

9.3.2 Politiska riktlinjer, avsnittet Arbetslinjen kräver en utbildningslinje (sidorna 14-16)

Tjänstgörande ordförande: *Ulla Lindqvist* och *Fredrik Lundh Sammeli*

Tjänstgörande sekreterare: *Pernilla Östberg* och *Odd Guteland*

Sida	Rad	Förslagsställare	Distrikt	Förslag	Föredragandes förslag	Kongressens beslut
15	40	Fredrik Ståhle	Göteborg	Tillägg: efter "...de ska tas bort." Studiemedelssystemet behöver kompletteras med både en kompetensförsäkring och ett återinförande av rekryteringsbidraget, även ett korttidsstudiestöd för förberedande studier som fördelas via handikapporganisationer och fackföreningar bör återinföras.	Avslag	Bifall PS
		Katarina Hansson	Örebro län	Bifall till partistyrelsens förslag	Bifall	Bifall PS

Kongressen beslutade att i övrigt fastställa partistyrelsens förslag till politiska riktlinjer, avsnittet Arbetslinjen kräver en utbildningslinje (sidorna 14-16).

11.3 Partistyrelsens utlåtanden över motionerna som rör Tillbaka i arbete och arbetsliv. Häfte B (sidorna 93-224)

Tjänstgörande ordförande: *Ulla Lindqvist* och *Fredrik Lundh Sammeli*

Tjänstgörande sekreterare: *Johan Öhrn* och *Maria Strandberg*

Motion	Förslagsställare	Distrikt	Förslag	PS förslag	Föredragandes förslag	Kongressens beslut
A8:7	Ar Rawi Aqba	Skåne	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
B061:1	Kenneth Persson	Dalarna	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS efter försöksvotering
B061:2	Kenneth Persson	Dalarna	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS efter försöksvotering
B061:3	Kenneth Persson	Dalarna	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS efter försöksvotering
B068:1	Jonas Magnusson	Jönköpings län	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall
B079:1	Ulf Jonsson	Kalmar län	Bifall	Bifall	Bifall	Bifall PS
B081:1	Dan Gabrielsson	Skaraborg	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS efter försöksvotering
B084:1	Christer Alnebratt	Värmland	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall
B103:4	Lars Nyander	Skåne	Bifall	Besvarad	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
B103:4	Carina Svensson	Skåne	Bifall	Besvarad	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet

B105:1	Åsa Karlsson	Bohuslän	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
B105:2	Åsa Karlsson	Bohuslän	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
B108:1	Leif Nyberg	Stockholms län	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS efter försöksvotering
B109:10	Lars Nyander	Skåne	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
B123:1	Carlos M Rebelo Da Silva	Norra Älvsborg	Bifall	Bifall	Bifall	Bifall PS
B140:1	Maria Sparringsjö	Bohuslän	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall
B140:1	Margit Bik	Halland	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall
B143:1	Fredrik Ståhle	Göteborg	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall
B146:2	Lars Nyander	Skåne	Bifall	Besvarad	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
B150:1	Leif Nyberg	Stockholms län	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall
B155:1	Lars Erik Soting	Örebro län	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall PS
B155:1	Christer Lindvall	Västerbotten	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall PS
B155:1	Lorents Burman	Västerbotten	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall
B155:1	Elisabeth Hoikkala	Örebro län	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall PS
B164:1	Björn Abelsson	Skåne	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall
B174:1	Ruschadaporn Lindmark	Norrbottnen	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
B174:2	Ruschadaporn Lindmark	Norrbottnen	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
B174:3	Ruschadaporn Lindmark	Norrbottnen	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
B98:4	Marie Svensson	Halland	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS efter försöksvotering

Kongressen beslutade att i övrigt fastställa partistyrelsens utlåtande över motionerna inom området 11.3.

9.3.3 Politiska riktlinjer, avsnittet Varje arbetad timme behövs (sidorna 17-19)

Tjänstgörande ordförande: *Ulla Lindqvist* och *Fredrik Lundh Sammeli*

Tjänstgörande sekreterare: *Johan Öbrn* och *Maria Strandberg*

Streck i debatten

Tjänstgörande ordförande beslutade klockan 17.00 om streck i debatten.

Nytt förslag till politiska riktlinjer. Utgångspunkt för debatten och yrkanden.

2.2 Fler jobb och en starkare arbetslinje

2.2.1 En jobbskapande näringspolitik

”Locked, 1:a pris

Cykelstyre och lås i ett. Styret fälls ihop och låser framhjulet. Utan styre blir cykeln svår att cykla iväg med. Uppfinnare Alma Andersson från Österledsskolan i Karlskoga.”

Pristagare 2009, Finn upp, nationell uppfinnartävling för alla elever i skolår 6-9

Vår vision är frihet och möjligheter för alla människor att följa sin längtan och sträva mot egna mål och drömmar. Individens framgångar bidrar till vår gemensamma framgång. Att få leva sin dröm är den starkaste drivkraften hos många entreprenörer; att få vara ”sin egen”, att få visa att man kan och att det går, att skapa något som växer, att tjäna pengar. Detta leder till att många företag startas och växer med fler anställda. Framväxten av nya jobb sker i allt större utsträckning i de mindre företagen. Såväl inom mikroföretagen som de små och medelstora. Vi ska ha den mest framtidsinriktade politiken för entreprenörer och företagare.

Mer än hälften av alla ungdomar i Sverige kan tänka sig att starta ett företag. Den viljan måste vi ta tillvara. Starta-eget-stöd ska även kunna ges till personer under 25 år samt till dem som vill ta steget från anställd till egenföretagare. Entreprenörer som vill exportera eller expandera ska kunna få exportrådgivning och stöd. Entreprenörskap ska stimuleras i skolan. Vi vill särskilt främja entreprenörskap i grupper där nyföretagandet generellt är lågt, inte minst bland kvinnor.

Det ska vara lätt att växla mellan anställning och företagande. Det innebär alltid en risk att starta företag, men om otrygghetsgapet blir för stort kommer många goda affärsidéer att förbli just idéer.

Den trygghet som anställda har vid sjukdom, föräldraskap eller arbetslöshet måste i större utsträckning gälla även företagare.

Nya jobb och tillväxt kan skapas med utgångspunkt i de områden där Sverige redan är framgångsrikt. Stark exportindustri, den offentliga välfärdssektorn och den växande privata tjänstesektorn ska vidareutvecklas genom satsningar på innovationer, forskning, entreprenörskap och utbildning. De strategiska insatserna för att stärka en bransch, öka exporten, ta hem fler svenska patent och attrahera mer investeringar ska samordnas bättre genom branschprogram. Satsningar på forskning och design ökar värdet på både produkter och tjänster. En medveten innovationspolitik ska bidra till att omsätta forskning till helt nya idéer, produkter och företag. De enskilda innovatörernas ställning ska stärkas. Många små företag verkar nära högskolorna med verksamhet kopplad till innovationer, forskning och ny teknik. Möjligheten till samverkan mellan akademi och näringsliv behöver stärkas. Våra gemensamma insatser för att öppna exportmarknader för mindre företag måste bli vassare. Sveriges kommuner har tillsammans med näringslivet, de fackliga organisationerna och andra aktörer en viktig roll i att samordna insatser för nystartade företag, erbjuda mötesplatser och partnerskap som kan utveckla både företagen och orten. Ett väl fungerande samspel mellan innovatörer, forskare, entreprenörer inom ny teknik och inom tjänstesektorn bidrar också till att den tillverkande industrin kan växa med ny kraft. Industrin står alljämt för

en stor del av Sveriges exportintäkter. Samtidigt skapas de flesta nya jobben inom tjänstesektorn. En stor del av jobben inom den högproduktiva tjänstesektorn är beroende av en framgångsrik industri. Gränsen mellan tjänstesektorn och industrin suddas alltmer ut. Sverige har stora tillgångar i form av råvaror, malm, skog, natur och vattenkraft. Tillgångarna har under lång tid varit, och är fortfarande betydelsefull för vårt lands välstånd.

De statliga företagen har ett ansvar att visa vägen för god etik i placeringar, hållbar produktion, bra arbetsvillkor och konkurrenskraft. En hållbar utveckling kräver ökat ansvarstagande för klimatomställning och ett stopp för girighet och kortsiktig vinstmaximering. Staten kan genom sitt ägande spela en viktig normsättande roll i näringslivet. LKAB, Sveaskog, Telia Sonera, SBAB och andra företag med statligt ägande ska vara förebilder. Detta gäller även Vattenfall, som dessutom ska vara en strategisk partner till basindustrin och kunna erbjuda Europas lägsta elpriser. Vi socialdemokrater är starkt kritiska till den borgerliga regeringens ideologiskt motiverade utförsäljningar av statliga företag. Vi vill ha en tydligare, mer långsiktig och aktivare styrning av de statliga företagen.

Vår jobbskapande politik utgår från att samhället ständigt förändras, och vinner på att förändras. Det måste vara möjligt att utvecklas och ställa om snabbt -

både för entreprenörer, små och stora företag, organisationer, offentlig sektor, industri och anställda. Vi vill satsa på att utveckla produktion och arbetsorganisation för ökad internationell konkurrenskraft och ett hållbart arbetsliv. Vi vill också ta tillvara potentialen hos de kooperativa och sociala företagen.

Morgondagens välstånd byggs av dagens nya idéer. Jobbpolitiken ska stärka utvecklingen i olika branscher där våra företag och vår befolkning har potential att utvecklas, så att den bidrar till export av framgångsrika produkter och tjänster, och till innovativa entreprenörers företagande. Det kräver en helhetssyn och samverkan mellan stat och kommun, utbildningssystem, forskning och arbetsmarknadens parter.

A och O för att företagen ska kunna växa, sälja och anställa är att samhällsekonomin är sund och fungerande med god efterfrågan, och att människor får återkommande chanser att kompetensutveckla sig och vågar föra fram nya idéer. Därför är välfärden avgörande också för näringslivets utveckling.

För att säkra tillväxt och fler jobb vill vi socialdemokrater investera i:

- *Större kunskapsinnehåll och bättre innovationsklimat.* Vi vill investera i forskning för innovationer och bidra till att långt fler innovationer och nya rön än idag kommersialiseras och kommer till användning. Tillgången till riskkapital framför allt i tidiga skeden av innovationsarbetet behöver stärkas, inte minst i de små företagen. Möjligheterna att kommersialisera idéer från företag eller högskolor måste förbättras. Den offentliga upphandlingen ska bidra till att driva fram teknikutveckling och erbjuda skyltfönster för nya produkter. Innovationsklimatet på arbetsplatserna måste bli bättre. Vi vill se fler näringslivsakademiker – etablerade forskare på högskolorna som verkar en period inom näringslivet. Därför vill vi förbättra reglerna för tjänstledighet och finansiering inom högskolan, samtidigt som fler doktorander ska få möjlighet att verka också i små och medelstora företag.
- *Stärkta branscher, ökad export och fler investeringar.* Vi vill genomföra framtidsprogram också för de så kallade kreativa branscherna som sysselsätter allt fler. Vi vill uppmuntra företagare inom design, musik, mode och upplevelseindustri att samla konstnärer, forskare, entreprenörer och institutioner på områden som datorspel, film, musik, litteratur och design i internationellt konkurrenskraftiga kraftcentrum. Vi vill genom starkare

marknadsföring locka fler stora evenemang till Sverige, utveckla besöksnäringen och öka resandeströmmarna till vårt land. Besöksnäringen har en växande betydelse och skapar nya jobb, såväl i storstäder som på landsbygden.

- *Trygga och modiga entreprenörer.* Övergången mellan anställning och företagande måste bli mindre riskfylld. Nyblivna entreprenörer och företagare ska under en övergångsperiod kunna välja att tillgodoräkna sig tryggheten från en tidigare anställning. Företagare ska ha bättre inkomsttrygghet och möjligheter att komma tillbaka i verksamhet vid föräldraskap, sjukdom eller arbetslöshet. De trygghetsförsäkringar som finns för löntagare kan tjäna som modell för att utveckla nya bättre lösningar för företagare.

2.2.2 Arbetslinjen kräver en utbildningslinje

”Vuxenutbildningen måste bli ett väsentligt inslag i valfrihetens samhälle eftersom friheten att välja utbildning inte bör vara begränsad till en kort period under ungdomsåren, inte vara någonting man står inför en gång i livet och aldrig mer. Denna frihet bör vara en återkommande möjlighet för alla dem, som något senare i livet kommit underfund med sig själva och med de möjligheter samhället och arbetsmarknaden bjuder.”

Olof Palme, tal i riksdagen den 23 maj 1962 vid införandet av grundskolan.

Vårt mål är ett Sverige i kreativ förnyelse där var och en får möjlighet att växa och utveckla sin fulla potential. Med snabb tillväxt av nya jobb och företag ökar de möjligheterna.

Samtidigt som nya jobb skapas försvinner gamla jobb – i små och stora företag, i det offentliga och i det privata. Det gör att fler kan få nya, bättre och mer spännande jobb och karriärer. Den svåra utmaningen, som måste bäras av socialdemokratin och fackföreningsrörelsen, är att se till att alla får möjligheter att vara en del av utvecklingen.

Förändring och förnyelse kräver förändringstrygghet på arbetsmarknaden. En väl fungerande inkomsttrygghet är en nödvändig – men inte tillräcklig – del av denna förändringstrygghet. Kraven på ny kunskap och yrkeskunnande växer ständigt. Vem som helst kan känna oro för att inte ha hört det senaste, inte ha lärt sig den senaste tekniken eller tagit del av de nyaste idéerna och metoderna. Alla människor behöver utveckling och nya kunskaper – återkommande under livet. En allt större del av våra arbetsliv kommer att vara lärotid.

I 2010-talets välfärdsland måste arbetslinjen också vara en utbildningslinje. Utbildning avgör individens frihet, trygghet och möjlighet till ett utvecklande jobb – men också samhällets förmåga till omställning, utveckling och tillväxt. Sverige utvecklas när vi var och en lär nytt. Därför vill vi se en politik som öppnar dörrar till ett livslångt lärande med återkommande möjligheter för alla – inte bara några. Möjligheten att utbilda sig är särskilt viktig under lågkonjunktur. Det ökar också företagens möjligheter att undvika uppsägningar.

Möjligheterna till kompetensutveckling på jobbet måste kraftigt förbättras. Individens möjlighet att själv välja tillfällen för pauser för utbildning under den yrkesverksamma tiden måste också öka. Arbetsmarknadens parter har ett stort ansvar för att det kan bli verklighet.

På en arbetsmarknad i snabb utveckling får allt fler av oss uppleva perioder av arbetslöshet. Även tiden mellan två jobb måste vara en tid av lärande och utveckling – inte en tid av utslagning då man tvingas sänka sina anspråk på vad arbetslivet har att erbjuda. Vi vinner alla på att den tiden är snabbt övergående och att människor kommer vidare i arbetslivet.

De personer som står längst ifrån arbetsmarknaden har ofta det gemensamt att de har en utbildning som är för kort eller inte svarar mot arbetslivets krav. Därför måste arbetsförmedlingen förmedla ny och bättre anpassad kompetens, inte bara jobb som svarar mot befintlig kompetens. Vi vill göra om delar av arbetsförmedlingen till en kompetensförmedling.

För att stärka näringslivets konkurrenskraft och ge människor ökade möjligheter till arbete vill vi socialdemokrater investera brett i utbildning. Det behövs ett kunskapslyft i Sverige.

Väldigt många söker sig själva till vuxenutbildningen. En central del i att förverkliga den socialdemokratiska arbets- och utbildningslinjen är att se över och förbättra möjligheterna att studera i vuxen ålder. Vuxenutbildningen måste vara dimensionerad så att den möter människors utbildningsbehov både i praktiska och teoretiska ämnen. Yrkesinriktad arbetsmarknadsutbildning kan effektivt förkorta vägen till jobb – också för den som redan har en utbildning. Men det kräver att den är rätt utformad. Passiva åtgärder ska inte kallas utvecklingsgaranti eller utbildning – de ska tas bort.

För den som är ny i vårt land är möjligheten att snabbt komma i arbete avgörande för hur bra det går att bli hemmastadd i sitt nya samhälle.

Kompetensförmedlingen ska erbjuda nyanlända en individualiserad, flexibel och yrkesinriktad svenskundervisning som kan kombineras med arbete och praktik. Det är ett slöseri när att människor varaktigt hamnar i arbeten långt under sin kompetensnivå för att kunskaperna förvärvats i ett annat land. Det måste upphöra. Vi måste bli mycket bättre på att dra nytta av och utveckla det som människor redan kan. Det gäller också den erfarna arbetskraften – erfarnas kompetens och kunnande ska tas tillvara, inte slarvas bort.

Många välutbildade känner att arbetsförmedlingen inte har resurser och kompetens att erbjuda dem tillräckligt stöd när de blir arbetslösa. Det vill vi ändra på. Vi vill att Kompetensförmedlingen ska kunna erbjuda program för spetskompetensutbildning som utformas i nära samarbete med individer och företag för att göra det möjligt för fler att avancera med specialiserad kompetens.

En modern arbetsmarknadspolitik måste investera i kunskap för rörlighet och konkurrenskraft.

Därför vill vi socialdemokrater under de närmaste åren prioritera följande:

- *Kompetensförsäkring för alla.* Vi vill inrätta en kompetensförsäkring som omfattar alla löntagare och bygger på arbetslinjen. Kompetensförsäkringen ska göra det möjligt för människor att utveckla sitt kunnande – antingen för att långsiktigt klara att behålla sitt jobb och yrke, eller för att kunna byta arbetsuppgifter, bransch och yrke. Medverkan av arbetsmarknadens parter är viktig. Deras kunskaper är viktiga att ta tillvara.
- *Bygg om delar av arbetsförmedlingen till en kompetensförmedling.* Den nya kompetensförmedlingen ska vara för alla och fungera för alla – inte bara vid arbetslöshet utan också när man vill byta från ett jobb till ett annat eller hitta relevant utbildning. Både låg- och högutbildade ska kunna få adekvat hjälp att matcha sin kompetens mot arbetsmarknadens behov, eller öka sin kunskap. Kompetensförmedlingen ska använda den mångfald av utbildningsmöjligheter som finns i samhället – hos institut, företag, yrkesutbildare, vuxenutbildning, högskolor och folkhögskolor. Den ska också erbjuda relevanta arbetsmarknads- och yrkesutbildningar. Vi vill se ett brett kunskapslyft i Sverige och en kompetenskommission med företrädare från näringsliv, kommuner, staten och parterna som bidrar till att utbudet av utbildningsplatser stämmer med framtida kompetensbehov på arbetsmarknaden. Detta behövs en starkare samverkan och ett ökat inflytande lokalt och regionalt.

- *Värdesätt kunskap som förvärvat i arbetslivet eller utomlands.* Nu måste ett system för nationell validering av utbildningar, examina och yrkeskunskaper bli verklighet! Människors utbildning och färdigheter ska tas tillvara och utvecklas var den än inhämtats. Arbetsmarknadsutbildning, vuxenutbildning och yrkeshögskola kan göras mer effektiva genom validering. Med validering av faktiska kunskaper kan utbildningen inriktas mot behovet av komplettering. Detta är särskilt viktigt för personer som lärt sig mycket i arbetet eller har utländsk utbildning. Vi vill också utveckla ett nytt och snabbt spår in i högskolan för invandrade med högskolebakgrund och gå vidare med intensivutbildning i svenska på högskolan för nyanlända akademiker.

2.2.3 Varje arbetad timme behövs

”En stark arbetslinje är livsnerven i den nordiska, socialdemokratiska välfärdsmodell som skapar hög sysselsättning, låg arbetslöshet och jämlikhet och som motverkar fattigdom och ger människor möjlighet att utvecklas. I vår välfärdsmodell delar vi utvecklingens risker och kan därför välkomna de möjligheter som frihandel och teknisk utveckling innebär.” Socialdemokratiska jobbrådslagets slutrapport, mars 2009

Människans frigörelse är socialdemokratins mål, och arbetet är en omistlig del av det. Arbetslivets villkor är avgörande för villkoren i hela samhällslivet. Goda arbetsvillkor, makt och inflytande över det egna arbetet är därför grundläggande.

De allra flesta av oss tycker att arbetslivet ger mer än det tar, även om arbetet kunde vara mer utvecklande eller ge högre lön. Människor är sociala varelser och på jobbet får vi ganska mycket annat än lön - arbetskamrater, andras uppskattning och idéer, tillfredställelsen i att göra något av värde och få vara en del av utvecklingen. Det är en myt att människor inte vill arbeta. Problemet är att väldigt många människor trängs ut från arbetslivet, eller inte får chansen att arbeta – trots att de vill och kan jobba.

Arbete är grunden för den egna försörjningen – och för hela samhällets försörjning. Vi måste öppna nya möjligheter till arbete för personer som har svårt att orka ett heltidsjobb, eller som bara klarar en viss typ av jobb. Det måste bli lätt att bidra, oberoende av hur många timmar eller vilket jobb det handlar om. Varje arbetad timme behövs. Arbetslivet måste bli inkluderande.

Vi socialdemokrater vill utveckla en utvidgad alternativ arbetsmarknad för personer med stora svårigheter att få jobb. En fungerande arbetslinje behöver någon form av utvidgad arbetsmarknad. Staten bör ta initiativ till att tillsammans med kommuner, regioner, näringslivet, ideella organisationer och sociala företag pröva olika former för varaktiga subventionerade anställningar för de av oss som står längst från arbetsmarknaden. Detta ska givetvis ske i samverkan med arbetsmarknadens parter. Det ska vara samhällsnyttiga arbetsuppgifter som inte annars utförs. Arbetslinjen ska gälla för alla. Ingen människa ska lämnas i passivitet och med känslan att man inte får vara med och bidra fast man vill.

Många tvingas ut från arbetsmarknaden för att de slitits ut eller blivit sjuka av jobbet, psykiskt eller fysiskt. Är arbetsmiljön undermålig ska den åtgärdas. För detta vilar ansvaret tungt på arbetsgivarna. Är man så sjuk att man inte kan arbeta ska man ha sjukpenning. När man kan återgå i arbete ska man få stöd med rehabilitering och hjälp att komma vidare. Utan ett aktivt stöd och rehabilitering av sjuka kan man inte säga att det finns en fungerande arbetslinje i Sverige.

Människor med behov av stöd får inte hamna mellan myndigheternas stolar eller skickas fram och tillbaka utan att bli lyssnad på någonstans. Varje människas förmåga ska tas tillvara. Den som har komplexa behov eller nedsatt arbetsförmåga på grund av funktionshinder eller sjukdom ska ha rätt till stöd för att kunna jobba och bidra utifrån sina förutsättningar. Arbetsförmedling, försäkringskassa och sociala myndigheter ska samarbeta med

individ i centrum och erbjuda kvalificerad handledning. Rehabilitering, utbildning, arbetsträning och andra insatser ska utformas utifrån individens behov, inte utifrån myndighetsgränser eller stuprörstänkande.

Trycket har ökat på många jobb och arbetsplatser. Prestationskraven är höga, livspusslet svårt att få ihop och spänningshuvudvärk är vardag för många. Den nya tekniken gör att vi är nåbara dygnet runt och allt fler förlänger arbetsdagen hemma vid datorn när barnen har somnat. Hård konkurrens och slimmade organisationer ökar stress och belastning på de anställda som är kvar. Med återkommande omorganisationer och förändringar följer nya kamrater, men också stress och slitningar.

Vår socialdemokratiska slutsats av detta är inte att kräva generell arbetstidsförkortning. Vi vill istället utveckla arbetslivet så att det ger utrymme för ett gott liv. Och större möjlighet att förena arbetet med personlig utveckling, aktiv fritid och tid för barnen. Om arbetslivet sliter ut människor fysiskt och psykiskt så är det arbetslivet, inte människorna som jobbar där, som behöver förändras. Förebyggande friskvård hos framsynta arbetsgivare bör omfatta både fysisk och psykisk hälsa.

Med en hög arbetslöshet följer också ofta krav på att de äldre ska dra sig tillbaka tidigare från arbetslivet för att ge plats åt de unga. Men det är inte så att det finns ett visst bestämt antal jobb i ett samhälle. Att dela på jobben är ingen långsiktig lösning – tvärtom. Det leder till en lägre sysselsättning.

Vad Sverige behöver är fler som arbetar, inte färre. Arbetsutbudet måste öka.

Politiska beslutsfattare i kommuner och landsting har en arbetsgivarroll för den offentliga sektorns arbetsplatser. Dessa verksamheter ska ligga i framkant för att utveckla bättre arbetsvillkor och arbetstider, öka inflytandet och minska stressen. Samarbetet med fackföreningsrörelsen för att åstadkomma mönsterarbetsplatser ska stärkas och konkreta mål ska utarbetas i alla kommuner och landsting.

Det finns idag för många former av visstidsanställningar som kan staplas på varandra. Vi vill att antalet otrygga anställningar ska bli färre och tillsvidareanställningarna öka. Heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet. I offentlig upphandling ska krav ställas på villkor i enlighet med svenska kollektivavtal.

Fackföreningarnas möjlighet att hjälpa anställda att driva sina krav krymper samtidigt. Aktiva beslut av den borgerliga regeringen har gjort det alltför dyrt för många att vara med i facket. En maktförskjutning sker där facket trycks tillbaka och marknadskrafterna får råda alltmer. Arbetsrätt och anställningsskydd hotas. Rädslan för uppsägning och arbetslöshet har också gjort fler arbetsplatser tysta. Så får det inte vara. Vi socialdemokrater accepterar inte en utveckling som hotar grundläggande demokratiska rättigheter. Yttrande- och meddelarfriheten behöver tydliggöras och förstärkas för alla arbetstagare, även i privat sektor. Fackliga organisationer ska ges rätt att bevaka hur redan tecknade kollektivavtal efterlevs.

Andelen löntagare som arbetar i bemanningsföretag ökar. Lagstiftningen bör ses över för att öka de fackliga organisationernas inflytande när bemanningsföretag anlitas. Företrädesrätten vid återanställning får inte sättas ur spel när arbetsgivare hyr in personal från bemanningsföretag.

Fackföreningarnas möjlighet att hjälpa anställda att driva sina krav krymper samtidigt. Aktiva beslut av den borgerliga regeringen har gjort det alltför dyrt för många att vara med i facket. En maktförskjutning sker där facket trycks tillbaka och marknadskrafterna får råda alltmer. Arbetsrätt och anställningsskydd hotas. Rädslan för uppsägning och arbetslöshet har också gjort fler arbetsplatser tysta. Så får det inte vara. Vi socialdemokrater accepterar inte en utveckling som hotar grundläggande demokratiska rättigheter. Yttrande- och meddelarfriheten behöver tydliggöras och förstärkas för alla arbetstagare, även i privat sektor.

En halv miljon människor har trängts ut ur a-kassan för att den blivit för dyr, för dålig och för krånglig. Därmed innebär arbetslöshet en katastrof för allt fler. Sveriges utveckling hämmas när människor räds förändring.

Fackföreningarna skapade a-kassorna av två skäl. För det första för att den som förlorat sitt jobb skulle ha en inkomst att leva på tills hon eller han hittat ett nytt jobb. För det andra för att ingen av nöd skulle tvingas att bjuda under arbetskamraterna i lönekrav. Därför är a-kassan inte bara en väg vidare mot det nya jobbet för individen, utan också en gemensam försäkring för fortsatt hög produktivitet, förmåga till snabb omställning och rättvisa löner. En stark fackföreningsrörelse med stöd av en stark a-kassa är en omställningsbenägen fackföreningsrörelse. Det är en tillgång i den globala konkurrensen och något som i decennier gjort Sverige till en av världens mest konkurrenskraftiga ekonomier.

Vårt mål är en väl fungerande arbetslöshetsförsäkring som är enkel att förstå, som är pålitlig och som inte kan missbrukas. Då bidrar den till rörlighet på arbetsmarknaden och en bred uppslutning kring öppenhet och utveckling i svensk ekonomi. Vi vill även fortsättningsvis ha en frivillig försäkring som administreras av de fackliga organisationerna. En bättre arbetslöshetsförsäkring som omfattar flertalet löntagare är en avgörande del av en starkare arbetslinje.

Arbetslinjen innebär både rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Vi vill ha krav utan kränkning. Olika människor har olika förutsättningar att anpassa sig till arbetsmarknadens krav – att flytta eller utbilda sig till nya jobb. För att öka förutsättningen till heltidsanställning vill vi ge deltidsarbetslösa möjligheter till utbildning som ökar chanserna till heltidsarbete. Möjligheterna att röra på sig skiljer sig åt mellan unga och gamla och mellan ensamstående och de som har ansvar för barn. Vi vill att allas kraft och vilja till arbete ska tas tillvara, efter de förutsättningar var och en har.

För en starkare arbetslinje och ett arbetsliv med både utvecklingsmöjligheter och trygghet vill vi socialdemokrater nu prioritera följande insatser:

- *Varje arbetad timme behövs.* Vi vill pröva möjligheterna till en överenskommelse mellan parterna och staten där rehabilitering och aktiva insatser för långtidssjukskrivna som är anställda sker i arbetslivet. Det förutsätter en fungerande riskspridning mellan arbetsgivare och mellan branscher och ekonomiska drivkrafter för parterna att ta på sig ett ökat engagemang som garanterar sjukskrivna som är anställda rehabilitering, anpassat arbete eller möjligheten att byta arbetsgivare eller bransch. För människor med komplexa behov så behövs individualiserade och flexibla vägar till arbetslivet. Vi vill skapa en ny resurs för det, Kraftsam, med resurser för både arbetsmarknadsinriktade och rehabiliterande insatser och med kvalificerade handledare som kan ge ett individualiserat stöd. FINSAM-projekten runt om i landet har gett många goda erfarenheter som vi nu ska ta tillvara när vi går vidare med att skapa Kraftsam som ska bli en än slagkraftigare organisation med individens behov och rätt till arbete i centrum. Det innebär väsentligt förbättrad samordning av försäkringskassans, arbetsförmedlingens landstingens och kommunernas insatser, om så krävs under en gemensam huvudman.
- *Förstärkt arbetsmiljöarbete.* Arbetsmiljöarbetet måste stärkas på alla nivåer – både förebyggande insatser och det systematiska arbetsmiljöarbetet behöver utvecklas och prioriteras. Såväl utbildning om arbetsmiljö som seriös forskning behövs för att åstadkomma genomgripande förbättringar i arbetslivet. Arbetslivsforskningen behöver stärkas. Vi vill investera i forskning om en bra psykosocial och fysisk arbetsmiljö och dess betydelse för hälsan.
- *Stark a-kassa för omställning och konkurrenskraft.* Avgifterna till a-kassan ska inte vara beroende av risken för arbetslöshet. Alla ska ha råd att vara med i a-kassan och de allra flesta ska vilja vara med. Vi vill sänka den enskildes totala avgift till a-kassan kraftigt. Dessutom vill vi höja taket i a-kassan.

Målet är att 80 procent ska ha 80 procent av tidigare lön i ersättning. För att uppnå en arbetslöshetsförsäkring med långsiktig hållbarhet har en arbetsgrupp med LO bildats.

Sida	Rad	Förslagsställare	Distrikt	Förslag	Föredragandes förslag	Kongressens beslut
5	42	Margareta Persson	Stockholm	Stryk: "...och arbetet är en omistlig del av det."	Avslag	Bifall PS efter försöksvotering
6	7	Vivianne Roos	Jönköpings län	Tillägg: För att förstärka individernas möjligheter men även deras rättigheter, vill vi återinföra socialförsäkringsnämnderna och arbetsmarknadsnämnderna. Dessa ska representeras av företrädare från fackliga och politiska organisationer.	Avslag	Bifall PS efter försöksvotering
6	11	Ingrid Andreae	Göteborg	Stryk: "alternativ" (Ny mening blir: Vi socialdemokrater vill utveckla en utvidgad arbetsmarknad)	Bifall	Bifall PS
6	21	Margit Bik	Halland	Tillägg: "Det systematiska arbetsmiljöarbetet är ett viktigt ansvar. Fortfarande är antalet dödsolyckor och olycksfall på arbetet alltför många. Nedmontering av arbetsmiljöfrågorna genom nedläggning av arbetslivsinstitutet och minskade resurser till Arbetsmiljöverket riskerar att öka antalet olyckor. Socialdemokraterna kommer att öka resurserna till Arbetsmiljöverket och lägga ökat fokus på arbetsmiljöfrågorna." efter "arbetsgivarna."	Avslag	Bifall PS
6	22	Maria Sparringsjö	Bohuslän	Tillägg: Utan att fastna i procentsatser och med	Avslag	Bifall PS efter

				en individuell bedömning av arbetsförmågan.		försöksvotering
6	37	Elin Lagerqvist	Jönköpings län	Ändra: ”Vi vill förkorta arbetstiden i former som ökar det egna inflytandet. Målet är en arbetstid, som motsvarar trettio timmars arbetsvecka.” istället ”Vår socialdemokratiska slutsats av detta är inte att kräva generell arbetstidsförkortning.”	Avslag	Avslag i kontraposition mot Markus Blomberg
6	37	Jonas Magnusson	Jönköpings län	Bifall Elin Lagerqvist: ”Vi vill förkorta arbetstiden i former som ökar det egna inflytandet. Målet är en arbetstid, som motsvarar trettio timmars arbetsvecka.” istället ”Vår socialdemokratiska slutsats av detta är inte att kräva generell arbetstidsförkortning.”	Avslag	Avslag i kontraposition, se Elin Lagerqvist
6	37	Markus Blomberg	Skåne	Stryk: meningen som börjar "Var socialdemokratiska slutsats av detta är inte..."	Avslag	Huvudförslag efter kontraposition mot Elin Lagerqvists förslag Bifall PS
7	18	Jim Sundelin	Västernorrland	Tillägg: För oss är det självklart att Svenska kollektivavtal ska gälla på svenskarbetsmarknad och att fackliga organisationer ska ges rätt att bevaka hur redan tecknade kollektivavtal efterlevs	Fackliga organisationer ska ges rätt att bevaka hur redan tecknade kollektivavtal efterlevs. Bifall PS ny text	Bifall PS
8	4	Margit Bik	Halland	Vi ska verka för en solidarisk finansiering där egenavgiften är låg och likvärdig för alla löntagare. Vi avser även att återinföra skattereduktioner för fack- och a-kasseavgifter. En annan väsentlig del i en ny arbetslöshetsförsäkring är att alla förtroendeuppdrag som ersätt med förlorad arbetsförtjänst ska räknas som arbete.”	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
8	11	Per Eriksson	Norra Älvsborg	Ändring: ”Möjligheterna till att vara rörlig på arbetsmarknaden skiljer sig åt mellan unga och	Avslag	Bifall PS efter försöksvotering

				gamla osv... ” istället för: Möjligheterna att röra på sig skiljer sig åt mellan unga och gamla osv...		
8	13	Carina Svensson	Skåne	Tillägg: "Vi står på löntagarnas sida därför har vi Socialdemokrater också alltid varit Sveriges arbetareparti." efter "var och en har"	Bifall	Bifall PS
8	13	Britt-Marie Glaad	Jönköpings län	Ändring: "Socialdemokraterna står på löntagarnas sida. Vi har alltid varit och ska vara Sveriges arbetareparti" istället för "Vi står på löntagarnas sida. Därför har vi socialdemokrater också alltid varit Sveriges arbetareparti"	Avslag	Bifall PS
8	13	Ar Rawi Aqba	Skåne	Ändring: Sveriges arbetareparti <i>Arbetareparti</i>	Besvarad	Bifall PS
8	42	Ar Rawi Aqba	Skåne	Tillägg: Målet är att -80 procent ska ha 80 procent, <i>för att på sikt nå 90 procent</i> , av tidigare lön i ersättning.	Avslag	Bifall PS
8	44	Carina Svensson	Skåne	Tillägg: "Att reglerna om de 75 deltidsdagarna avskaffas." efter "...med LO bildats."	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
8	44	Lars Nyander	Skåne	Tillägg efter ordet a-kassan: "samt att arbeta för avskaffandet av 75 dagarsreglerna kring deltidsstämpling".	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
8	44	Lars Nyander	Skåne	Tillägg: "samt att arbeta för avskaffandet av sjuttiofemdagars reglerna kring deltidsstämpling" efter ordet "a-kassan"	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
8	45	Dan Gabrielsson	Skaraborg	Vi vill att karensdagarna i arbetslöshetsförsäkringen på sikt ska tas bort för de som ofrivilligt blir arbetslösa	Avslag	Bifall PS
7	23	Marie Svensson	Södermanland	Ändring: "öka, heltid ska vara en rättighet" istället för "öka"	Bifall (Tillgodoses sid 7, rad 10)	Bifall PS
7	24	Lars Nyander	Skåne	Ersätt "i offentlig upphandling ska krav ställas på villkor i enighet med kollektivavtalen" med " när det gäller offentlig upphandling menar socialdemokraterna att Sverige snarast ska ratificera ILO konvention 94. Till det ska krav, när det gäller upphandling, kunna ställas på att	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet

				löne- och anställningsvillkor följer för branschen gällande kollektivavtal samt att avtalen innehåller så kallade antidiskrimineringsklausuler.”		
8	30	Åsa Eriksson	Västmanland	Skriv in ” <i>landstingens</i> ” före ”och kommunernas” i meningen: ” Det innebär väsentligt förbättrad samordning av försäkringskassans, arbetsförmedlingens och kommunernas insatser, //”	Bifall. Redan tillagt.	Bifall PS
8	32	Carlos M Rebelo Da Silva	Norra Älvsborg	Arbetsmiljöarbetet måste stärkas på alla nivåer – både förebyggande insatser som arbetsmiljökunskap i hela utbildningssystemet och det systematiska arbetsmiljöarbetet behöver utvecklas och prioriteras. Skyddsombuden är nyckelpersoner för drivandet av ett förebyggande arbetsmiljöarbete därigenom måste vi stärka dessa genom en kraftfull kompetenshöjning. För att uppnå en stark arbetslinje där varje arbetad timme behövs är det av största vikt att arbetsgivaren arbetar med förebyggande arbetsmiljöarbete i samarbete med skyddsombuden som en naturlig partner. Vi vill investera i ett centrum för arbetslivsforskning för att åstadkomma genomgripande förbättringar i arbetslivet. Vi vill att Arbetsmiljöverket får mera ekonomiska resurser för att kunna utöka tillsynen av arbetsplatser särskild de som inte har skyddsombud och att de skall kunna vara behjälpliga med arbetsmiljökonsultation.	Avslag, till förmån för egen ny text.	Bifall PS efter försöksvotering

Kongressen beslutade att i övrigt fastställa partistyrelsens förslag till politiska riktlinjer, avsnittet Varje arbetad timme behövs (sidorna 17-19).

19.1 Partistyrelsens utlåtanden över motionerna som rör Folkrätt och mänskliga rättigheter, häfte J (sidorna 2-57)

Tjänstgörande ordförande: *Therése Hulthén* och *Karl-Petter Thorwaldsson*

Tjänstgörande sekreterare: *Pernilla Östberg* och *Odd Guteland*

Motion	Förslagsställare	Distrikt	Förslag	PS förslag	Föredragandes förslag	Kongressens beslut
J1:1	Maj Britt Theorin	Stockholm	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall
J10:3	Krister Kronlid	Bohuslän	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall PS
J18:1	Krister Kronlid	Bohuslän	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall
J28:1	Anders Lago	Stockholms län	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall
J19:1	Jytte Guteland	SSU	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall
J20:6	Magdalena Streijffert	Halland	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall
J28:1	Yilmaz Kerimo	Stockholms län	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall
J15:1	Elise Wählin	Blekinge	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
J18:1	Elise Wählin	Blekinge	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall
J22:6	Joe Frans	Stockholm	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
J19:1	Sara Björnson	Göteborg	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall
J10:3	Katarina Köhler	Västerbotten	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall PS
J18:1	Sara Alborno	Stockholms län	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall
J18:1	Johanna Storbjörk	Kronoberg	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall
J19:1	Johanna Storbjörk	Kronoberg	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall
J19:2	Johanna Storbjörk	Kronoberg	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
J19:3	Johanna Storbjörk	Kronoberg	Bifall	Bifall	Bifall	Bifall PS
J19:4	Johanna Storbjörk	Kronoberg	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall PS
J19:5	Johanna Storbjörk	Kronoberg	Bifall	Bifall	Bifall	Bifall PS
J28:1	Peter Weiderud	Broderskap	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall
J19:1	Niklas Säwén	Västernorrland	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall
J22:6	Janet Mackegård	Stockholm	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
J21:2	Partistyrelsen		Bifall	Avslag	Bifall	Bifall

Kongressen beslutade att i övrigt fastställa partistyrelsens utlåtande över motionerna inom området 19.1

9.11.1 Politiska riktlinjer, avsnittet Globalisera demokratin – demokratisera globaliseringen (sidorna 64-66).

Tjänstgörande ordförande: *Therése Hultén* och *Karl-Petter Thorwaldsson*

Tjänstgörande sekreterare: *Pernilla Östberg* och *Bengt Harju* från klockan 20.30 till 21.15. *Odd Guteland* från klockan 20.15

Nytt förslag till politiska riktlinjer. Utgångspunkt för debatten och yrkanden

5.2 En rättvis värld är möjlig

5.2.1 Globalisera demokratin – demokratisera globaliseringen

”It always seems impossible until it’s done”

Nelson Mandela

En rättvis värld är möjlig. Det är alla människors frigörelse, utveckling och rätten till arbete vår internationella politik syftar till. Vi vill utrota fattigdomen, skapa en säkrare värld, stärka demokratin och respekten för de mänskliga rättigheterna samt avvärja hoten mot klimatet och miljön.

Globaliseringen fortsätter att öppna världen för Sverige och att öppna Sverige för världen. Det är en i grunden mycket positiv utveckling. Den snabba tekniska utvecklingen och tillgången på information, de globala marknaderna och handeln, rörligheten på arbetsmarknaden och det ökande resandet – utvecklingen har gjort oss alltmer till globala medborgare. Kopplingarna är tydliga mellan utvecklingen i världen och våra jobb, vår miljö och vår mat, vår säkerhet och hälsa här i Sverige.

Vi socialdemokrater har alltid varit en del av en internationell rörelse med ett engagemang för människor i andra länder och den värld vi har gemensamt. Fattigdom, miljöförstöring, förtryck och orättvisor har upprört socialdemokrater i alla tider. Idag delas känslan av globalt gemensamt ansvar av så många fler, och över detta gläds vi. Det är en styrka idag när så många av våra utmaningar delas globalt.

Klyftorna ökar mellan fattiga och rika människor inom våra länder, och mellan fattiga och rika länder. Finanskrisen är ett mycket tydligt exempel på hur de globala klyftorna påverkar oss i vardagen, våra jobb, vår välfärd och ekonomi, var vi än bor i världen. Allra hårdast drabbas de fattigaste. Stigande arbetslöshet rycker tusentals från välfärd och utveckling. Det leder till ökade sociala spänningar i alla länder. Kraftigt varierande tillgång och prisutveckling på livsmedel har drabbat de fattiga jordbruksproducerande länderna hårt. Över en miljard människor går hungriga och bara under 2008 har de kroniskt undernärda ökat med 100 miljoner.

Både opålitligheten hos finansmarknaderna och klimatkrisen kräver att globala politiskt hållbara lösningar med bindande regler kommer till stånd. Vi måste alla, demokratiskt, hjälpas åt att vrida utvecklingen i hållbar riktning – ekonomiskt, socialt och miljömässigt.

Vi ser idag de klassiska politiska motsättningarna på den globala arenan. Internationella företag kan utnyttja den gränslösa världen. Fria fackföreningar och fackliga rättigheter är viktiga i kampen för global rättvisa. Vi socialdemokrater har ett särskilt ansvar för att stödja det internationella fackliga arbetet, och för att i alla sammanhang stå upp för människors fri- och rättigheter på en allt mer globaliserad arbetsmarknad.

De mänskliga rättigheterna utgör en okränkbar helhet. Vi anser att de medborgerliga, politiska, ekonomiska, sociala och kulturella fri- och rättigheterna är universella, odelbara och individuella. De får inte inskränkas. Respekten för de mänskliga rättigheterna är ett uttryck för socialdemokratins grundläggande värderingar och en förutsättning för demokrati. Därför är det självklart för oss att kritisera regimer som kränker de mänskliga rättigheterna, samtidigt som vi ska leva upp till våra egna nationella åtaganden.

I Europa har vi sett en fantastisk utveckling de senaste decennierna. Genom att dörren hölls öppen för nya medlemmar till Europeiska Unionen har fler tidigare höger- och kommunistdiktaturer reformerats och demokratiserats. Det är nödvändigt att utvidgningen av EU fortsätter.

Framväxten av EU-samarbetet har varit avgörande för vår kontinents välbefinnande. EU måste fortsätta utvecklas inom de områden där EU bäst kan skapa gemensamma lösningar på gemensamma problem. Vi vill att EU ska vara en union för hållbar tillväxt och full sysselsättning. Ett väl fungerande EU bidrar till ett starkt och tryggt Sverige. Klimat- och miljöarbetet inom EU är ett av de bästa exemplen på hur vi gemensamt kan möta hot som inget land kan klara ensamt. Vi vill också stärka EU som global aktör för utveckling, rättvisare handel och demokrati. EU:s arbetsformer måste bli öppnare och effektivare.

EU måste fortsätta att utveckla en politik som genomsyras av folkrätten och de mänskliga rättigheterna. Samarbetet med FN måste stärkas.

I Ryssland ser vi oroande tecken på att mänskliga rättigheter och pressfrihet kränks. Sverige måste klara att skapa ett förtroendefullt samarbete med Ryssland samtidigt som vi ska kritisera det vi anser är fel i rysk politik.

USA har under president George W Bush tappat enormt i stöd från världens befolkning. Vi förväntar oss att USA under Barack Obamas presidentperiod ska vända tillbaka till en politik där mänskliga rättigheter respekteras. Att Guantanamo-fängelset stängs är ett hoppfullt exempel.

I Asien har det skett en remarkabel minskning av antalet fattiga. Det medför mer av ekonomisk utveckling och politisk makt för Asien – en positiv utveckling som fläckas av diktaturer som Burma och Nordkorea.

Efter årtionden av högerdiktaturer har demokratin fått fäste i Latinamerika. Vi ser hoppfullt på utvecklingen med ökande regionalt samarbete, investeringar i välfärdssystem och successivt minskande korruption och maktmissbruk.

I Afrika finns stark tillväxt och demokratiska framgångar, men också stora hinder – arbetslöshet och fattigdom, etniska konflikter, HIV/aids och andra sjukdomar. Vi vill se en global handelspolitik som ger möjligheter för afrikansk tillväxt inom den egna jordbruks- och energisektorn. Vårt politiska program för Afrika bygger på uthålliga relationer och långvarigt partnerskap. Afrikas sista koloni måste få sin självständighet. Vi vill verka inom EU för ett erkännande av Västsahara.

Idag orsakar bristen på vatten ohälsa. Kampen om vatten skapar stora motsättningar, som kan leda till framtida konflikter. Inte minst den djupt orättvisa fördelningen av vatten mellan israeler och palestinier är ett exempel på detta. Vi socialdemokrater kommer att ta strid för allas rätt till rent vatten.

Vi socialdemokrater vill att globaliseringens fördelar ska komma alla till del. Det kräver att människan sätts före marknaden. Fred, demokrati, respekt för de mänskliga rättigheterna och ekonomisk utveckling är grundläggande. Att vi lyckas demokratisera globaliseringen och globalisera demokratin.

Vi socialdemokrater tror inte på ödet. Det är vår övertygelse att världen formas av de människor som befolkar den. Kan människor förstöra och förtrycka, så kan människor i samverkan skapa en bättre värld.

Mot det målet vill vi arbeta med utgångspunkt i följande:

- *Globalisera demokratin.* I en värld som blir alltmer gränslös behöver demokratin bryta igenom för att påverka globalt. Större ansträngningar måste satsas på att öka antalet demokratiska stater i världen. Ett lands inflytande på global nivå måste vara beroende av ett eget demokratiskt styrelseskick.

- *Prioritera arbetet med de mänskliga rättigheterna.* Vi ska stå upp för de mänskliga rättigheterna varhelst i världen de kränks. Vår röst ska vara lika skarp mot oförrätter oavsett om de begås av en stormakt eller en diktatur. Kampen mot diskriminering på grund av kön, etnicitet, sexuell läggning, funktionsnedsättning och religion måste föras både nationellt och internationellt. De fackliga rättigheterna behöver stärkas, inte minst i Asien. Kvinnor utgör en majoritet av jordens befolkning, men kvinnors rättigheter kränks ständigt. Vi ska prioritera jämställdhet och barns rättigheter. Socialdemokraternas utrikespolitik ska i alla delar genomsyras av ett barnperspektiv och en tillämpning av FN:s barnkonvention.
- *Ett modernare och effektivare EU.* Vi vill att EU i högre grad ska arbeta för hållbar utveckling och full sysselsättning. EU ska satsa mer på forskning och utveckling. Vi vill se ett EU som präglas av effektivitet och öppenhet.

5.2.2 Fred och säkerhet i vår tid

”Det finns en hel del hot mot vår säkerhet som inte längre enbart kan hanteras militärt. Men de kan mötas med en aktiv politik för mänskliga rättigheter, folkrätt och demokrati, för fattigdomsbekämpning och global rättvisa, för konfliktförebyggande och nedrustning. De kan mötas med aktiv samverkan i närområdet, inom EU och globalt, med FN i centrum. Låt oss göra detta, och utnyttja möjligheterna att upprätta global fred, frihet och rättvisa.”

Anna Lindh, Riksdagens utrikesdeklaration 2003

Världen krymper. Globaliseringen föder hopp och framtidstro, men också oro. Bland människor i vårt land är det kanske inte i första hand militära hot som skrämmer, utan annat – internationell kriminalitet, pandemier och andra sjukdomar som sprids över gränserna, terrorism, naturkatastrofer, miljöförstöring, integritets- och säkerhetsproblem relaterade till den snabba IT-utvecklingen.

Förändringarna i vår nära omvärld har varit omvälvande de senaste decennierna. Det kalla krigets slut har inneburit att några av de allvarligaste hoten mot vår säkerhet försvunnit. Utvidgningen av EU har bidragit både till ökad säkerhet och ökat välstånd. Ändå kan vi aldrig helt bortse från rent militära hot mot Sverige. Vi måste alltid ha en god beredskap också för detta.

Ett eget trovärdigt försvar utgör grunden för en trovärdig militär alliansfrihet. Sveriges försvar ska vara modernt, effektivt och folkligt förankrat. En könsneutral värnplikt ska vara basen för vårt försvar. Ett nordiskt försvarssamarbete är i grunden positivt. Försvarets insatsorganisation ska ha en hög uthållighet. De Nationella skyddsstyrkorna (Hemvärnet) är en viktig resurs som ska finnas i hela landet.

Sverige har, som militärt alliansfri stat, en lång tradition av en stark nationell försvarsindustri som inte bara försett och förser landet med materiel utan också med kunskap och oberoende samt tillgång till viktiga industriella samarbeten.

Sverige har genom åren visat att det går att kombinera ett aktivt ansvarstagande för både vår och andras säkerhet med att vara militärt alliansfria. Militär alliansfrihet betyder inte passivitet. Sverige är förpliktigat att värna om internationell fred och säkerhet. Det kräver en aktiv svensk utrikes- och säkerhetspolitik och vi socialdemokrater beklagar att Sveriges röst i världen tystnat under den borgerliga regeringen.

För oss socialdemokrater vilar en modern svensk säkerhetspolitik på fem pelare: ett militärt alliansfritt Sverige, ett ökat samarbete i Norden, en

aktiv Östersjöpolitik, ett starkt Europasamarbete och ett starkt Förenta Nationerna.

Vi vill att EU ska vara en stark global aktör för utveckling, rättvisare handel och försvarare av fred och demokrati. Global säkerhet förutsätter kamp mot fattigdom, aktivt värn av mänskliga rättigheter och ett starkt FN uppbackat av en modern folkrätt som sätter människors säkerhet före staters suveränitet. Vi vill vara folkrättens modigaste försvarare och se ett ökat engagemang för FN. Vi vill se ett i grunden reformerat och starkare FN, som förmår att hantera kriser, värna mänskliga rättigheter och främja social och ekonomisk utveckling. Säkerhetsrådets medlemmar som har vetorätt måste ta sitt ansvar för internationell fred och säkerhet. Vi vill arbeta för en vetofri kultur i FN.

För alla fredsbevarande operationer som Sverige deltar i ska det finnas ett tydligt folkrättsligt mandat. Ett mandat givet av FN:s säkerhetsråd ska alltid eftersträvas. Detta är angeläget både med hänsyn till folkrättens krav och operationernas legitimitet och säkerhet. Men vid extrema nödsituationer, som utgör hot mot internationell fred och säkerhet men inte medför åtgärder från FN:s säkerhetsråd, kan inte världen stå passiv. Agerandet måste i dessa lägen prövas från fall till fall. Åtgärder kan endas vidtas på kollektiv grund inom ramen för en regional organisation och kan aldrig vara praxisgrundande.

Det är bra att EU och Afrikanska unionen utvecklar kapacitet att leda fredsbevarande operationer på uppdrag av FN. Vi vill att EU ska vara ett föredöme för en stark internationell rättsordning.

Det omfattande sexuella våldet mot kvinnor och barn i väpnade konflikter måste bekämpas än mer målmedvetet. Genomförandet av FN:s resolutioner 1325, 1612, 1820, 1888 och 1889 är prioriterat.

Oroligheterna i Mellanöstern, Afghanistan och Pakistan hotar den globala freden och säkerheten. Därför krävs internationell närvaro i Afghanistan och Mellanöstern, och därför krävs ett större engagemang för att hindra sönderfallet i Pakistan. Fattigdom och hopplöshet utgör rekryteringsgrund för terrorister. Kampen mot terrorismen ska bedrivas rättssäkert och med full respekt för de mänskliga rättigheterna och folkrätten.

Konflikten mellan Israel och Palestina måste få ett slut. Ockupationen av de palestinska områdena måste upphöra. Konflikten får konsekvenser för säkerheten i hela regionen och därmed för hela världen. Israel har som den starkare parten ett särskilt ansvar att visa återhållsamhet i våldsanvändning och att ta initiativ för att föra fredsprocessen framåt. Den israeliska bosättningspolitiken, byggandet av muren på ockuperad mark och övervåldet måste upphöra. Den palestinska ledningen måste vidta effektiva åtgärder för att förhindra nya terrordåd och våldsaktioner mot civila israeler.

Socialdemokraterna har en grundläggande tro på dialog, samarbete och handelsrelationer. Vi vill inom ramen för EU kräva att Israel lever upp till sina åtaganden rörande mänskliga rättigheter i det nuvarande handelsavtalet. Därför anser vi att uppgraderingen av EU-samarbetet med Israel ska frysas.

Vi vill se ett oberoende demokratiskt och livskraftigt Palestina sida vid sida med Israel, med säkra och erkända gränser för båda parter. Då de folkrättsliga förutsättningarna finns ska en palestinsk stat erkännas. En varaktig fred förutsätter att det globala samfundet involverar alla relevanta parter i en kommande lösning. Världssamfundet måste ta ansvar för att bistå palestinierna med återuppbyggnaden. Internationell närvaro behövs för att stärka säkerheten och motverka terrorhandlingar. EU och FN måste ta ett större ansvar. Målet är en hållbar och rättvis fred byggd på folkrätten och FN:s resolutioner. För att upprätthålla respekten för folkrätten måste de som begått krigsförbrytelser som beskrivits i FN-rapporter få rättsliga konsekvenser. Den svenska socialdemokratin stödjer och kommer aktivt att arbeta med fredsakterna på båda sidor.

Vi socialdemokrater vill se en ny svensk offensiv mot massförstörelsevapen och för nedrustning. Därför har vi tagit fram ett tolvpunktsprogram för nedrustning. Massförstörelsevapen utgör ett av de största hoten mot internationell fred och säkerhet. Målet måste vara en fullständig avveckling

av världens massförstörelsevapen. Vägen dit går via kraftfulla kontrollregimer och outtröttligt nedrustningsarbete. Sverige ska också vara en föregångare genom en restriktiv lagstiftning såväl om export som import av vapen.

Utan säkerhet och fred ingen utveckling, utan utveckling ingen säkerhet och fred – och utan respekt för mänskliga rättigheter varken säkerhet, fred eller hållbar utveckling. Det hänger ihop.

Vårt mål är fred, frihet och rättvisa. Därför vill vi socialdemokrater:

- *Ett starkare FN – med skyldighet att skydda.* Arbetet med att reformera FN måste fortsätta. En modern folkrätt sätter människors säkerhet främst. Ingen regim ska ostraffat kunna begå grova övergrepp mot sin befolkning. FN behöver aktiva verktyg för att kunna gripa in för att förhindra en konflikt, etnisk rensning eller stoppa folkmord. Vi vill utveckla FN:s norm om ansvar att skydda.
- *Stärk Sveriges fredsarbete.* Vi vill investera större resurser för att förebygga konflikter och övergrepp. Förebyggande konfliktlösning måste prioriteras. Sverige ska aktivt bidra för att skapa säkerhet.
- *Kamp mot massförstörelsevapen.* Sverige måste åter ta en ledande roll i det internationella arbetet för avspänning, nedrustning och icke-spridning. De existerande kärnvapenmakterna måste börja minska sitt innehav. Världens militärutgifter måste kraftigt minskas. Sverige ska snabbt ratificera det internationella förbudet mot klusterbomber. Dödläget måste brytas i nedrustningskonferensen i Genève och trycket öka i NSG (Nuclear Suppliers Group), Ny Agenda-koalitionen och andra fora där kampen mot massförstörelsevapen kan föras. Vi vill investera i ansedda Sipri, Stockholms fredsforskningsinstitut, istället för att skära ner resurserna.

5.2.3 Vårt globala grannskap – vårt gemensamma ansvar

”No one today can claim ignorance of the cost that this divide imposes on the poor and dispossessed who are no less deserving of human dignity, fundamental freedoms, security, food and education than any of us. The cost, however, is not borne by them alone. Ultimately, it is borne by all of us – North and South, rich and poor, men and women of all races and religions.”

Kofi Annan, Nobelföreläsning, Oslo, 2001

Människor har idéer och drivkraft till att förändra och förbättra sin situation, i alla länder och också under mycket fattiga förhållanden. Något av det bästa vi kan göra är att förse människor med redskap så att de själva kan förbättra sin situation.

Vi vet att mikrolån till entreprenörer i fattiga länder fungerar bra, framför allt när kvinnor är låntagare. Den lön som kommer ur företagsamheten kommer också deras familjer till nytta. Alltför ofta är det de små ekonomiska resurserna för att komma igång och göra den inledande investeringen som saknas. Det kooperativa arbetssättet för hjälp till självhjälp har visat sig framgångsrikt. Här kan små insatser göra oerhörd nytta.

Närmare hälften av jordens befolkning lever på under 2 dollar per dag. Hela 1,2 miljarder människor lever idag i extrem fattigdom med en inkomst på endast 1 dollar per dag. Majoriteten av världens fattiga är kvinnor och barn. 800 miljoner lider allvarlig brist på mat och miljarder människor saknar rent vatten. Varje dag svälter 30 000 människor ihjäl, de flesta är barn under 5 år.

Endast 30 procent av världens biståndsmedel går idag till fattigdomsbekämpning, bekämpande av hunger och sjukdomar i fattiga länder. Detta är oacceptabelt. FN:s millenniemål siktar på att halvera fattigdomen i världen till år 2015. Det är ett delmål – slutmålet måste vara att helt utrota fattigdomen. Men om den nuvarande takten håller i sig så kommer målet om en halvering inte att uppnås. Det är tid att öka takten och fokusera insatserna.

Fattigdom skapar sjukdom och stort mänskligt lidande, men också fortsatt miljöförstöring och konflikter. En hållbar utveckling – ekonomiskt, socialt och miljömässigt – görs omöjlig av hunger och fattigdom. Många av världens flyktingar hade sluppit lämna sina hem för gott om inte fattigdom hade varit ett grundläggande problem. Länder och människor kan lyfta sig ur fattigdom – Sverige har en egen sådan historia, med en lång resa från Europas fattigaste land till en välmående välfärdsnation.

Vi människor måste hjälpas åt, i solidaritet, för att vi ska kunna nå gemensamma mål för framtiden. Vi lever på den här jorden tillsammans – vi är varandras grannar.

Varje år blir miljontals människor offer för människohandel för sexuella ändamål. Vi vill öka EU:s och FN:s insatser för att stoppa denna vår tids slavhandel.

Vi måste riva världens handelshinder så att export och import fungerar och utvecklingen kan spridas till fler. Fri- och rättvis handel, mänskliga rättigheter, skuldavskrivningar, klimatåtgärder, jämställdhet, demokrati och jobb – vår politik hänger ihop och måste samordnas i en politik för global utveckling.

Vi socialdemokrater vill att det svenska biståndet ska präglas av hög ambition, hög kvalitet och goda resultat. Det är också viktigt att stödja folkrörelser och ideella organisationers arbete i biståndet. Med rätt prioriteringar, ökat fokus på uppföljning och kvalitet utgör svenskt bistånd ett viktigt bidrag till kampen för en rättvisare värld. Eftersom korruption har ödesdigra konsekvenser för demokrati och fattigdomsbekämpning måste nolltolerans råda.

Migrationen i världen ökar – som en konsekvens av fattigdom och konflikter, men också som en konsekvens av globaliseringens mer öppna värld. Sverige är en del av den utvecklingen och den är i grunden positiv. När människor flyttar sprids arbetskraft, kunskap och idéer, nätverk växer och nya möjligheter uppstår. Paradoxalt nog kan migrationen också minska fattigdomen och minska den ofrivilliga migrationen på sikt. Många migranter skickar hem pengar – till ett totalt värde som är cirka tre gånger så stort som det som det samlade biståndet i världen.

Asylrätten är en grundpelare för svensk socialdemokrati. Den är en mänsklig rättighet och utgår ifrån människors behov av skydd och deras fruktan för förföljelse. Samtidigt som integrationen mellan EU:s länder ökar, finns en risk att gränsen mot omvärlden dras skarpare. Ökade flyktingströmmar innebär en stor utmaning för EU. Skillnaden mellan EU-ländernas flyktingpolitik är för stor. Vi vill att EU ska ha en gemensam rättssäker, human, solidarisk och effektiv asylpolitik. Alla asylsökande ska garanteras en rättssäker och effektiv asylprövning i hela EU. Handläggningstiden hos svenska Migrationsverket måste kortas till maximalt 5 månader.

Arbetskraftsmigration är en naturlig del av en globaliserad värld och den kommer att öka, också till Sverige. När den utgår från vårt behov av arbetskraft är den viktig för svensk tillväxt. Men det förutsätter ordning och reda på arbetsmarknaden, full respekt för gällande villkor och kollektivavtal, så att oseriösa arbetsgivare inte kan utnyttja människors utsatthet. Kontrollen måste öka och företag som utnyttjar migranter ska straffas hårdare.

Idag lever och arbetar många människor i Europa utan uppehållstillstånd. Många lever under mycket svåra förhållanden. I Sverige måste vi förebygga att människor tvingas leva gömda. En översyn bör göras för vad som ska gälla för personer som lever som papperslösa eller gömda i vårt

land, med syfte att öka tillgängligheten i vården och överväga nya kostnadsmodeller. Landstingen bör också utforma gemensamma riktlinjer för vård för dessa grupper. Alla barn som lever i Sverige ska ha rätt till vård på lika villkor. På samma sätt ska alla barn ha rätt till skolgång.

Vår solidaritetspolitik syftar till att hållbart minska fattigdomen och klyftorna i världen på ett sätt som stärker utvecklingen av demokrati och respekt för mänskliga rättigheter.

Därför vill vi socialdemokrater prioritera:

- *Fri och rättvis handel.* Handel är en nyckel till utveckling. Handelshinder i världen måste undanröjas. Med EU:s politik för bistånd, handel, migration, jordbruk och klimat kan vi påverka hela världens utveckling. Mer av EU-biståndet måste fokuseras på fattigdomsbekämpning. Sveriges och EU:s bistånd måste klimatsäkras. Vi vill att EU:s tullar och handelshinder mot fattiga länder tas bort. Jordbruks-, fiske- och handelspolitiken måste reformeras inom EU för att främja, istället för att bromsa, utvecklingsländernas möjligheter.
- *Tydlig inriktning på biståndspolitiken.* Världen måste fokusera på kampen mot fattigdomen. FN:s millenniemål måste nås, som ett första steg. Sverige ska ge en procent av bruttonationalinkomsten i bistånd. Vi ska kraftfullt arbeta för att EU:s länder lever upp till FN:s mål om 0,7 procent av bruttonationalinkomsten i bistånd. Vår biståndspolitik ska ta sin utgångspunkt i människors egen initiativförmåga och kraft att skapa möjligheter. Det är viktigt att biståndet satsar på demokratiutveckling. Vi vill mer aktivt stödja entreprenörskap i utvecklingsländer. Det handlar om att stärka fattiga människors, inte minst kvinnors, möjligheter att äga och driva företag och stärka deras rättigheter. Militära insatser ska inte räknas som bistånd.

Sida	Rad	Förslagsställare	Distrikt	Förslag	Föredragandes förslag	Kongressens beslut
		Urban Ahlin	Partistyrelsen	Nytt förslag till politiska riktlinjer	Bifall	
4	4	Maj Britt Theorin	Stockholm	Tillägg: efter ... och barns rättigheter. Tillägg: Socialdemokratisk utrikespolitik ska genomsyras av ett barnperspektiv och en konsekvent tillämpning av FN:s barnkonvention.	Bifall	Bifall PS
3	18	Jytte Guteland	SSU	Tillägg: Verka för att Sverige och EU erkänner Västsahara.	Avslag	Bifall
3	29	Gunillahelen Olsson	Dalarna	Ändring: Ändra "Vi socialdemokrater tror inte på ödet." till " För oss socialdemokrater är det viktigt att inte se utvecklingen som ödesbestämd."	Bifall	Bifall PS
2	15	Daniel Schützer	Värmland	bifall förslag om internationella fackliga	Bifall	Bifall PS

				sympatiåtgärder		
3	29	Daniel Schützer	Värmland	bifall förslag om ändrad skrivning om "öde"	Bifall	Bifall PS
2	38	Jim Sundelin	Västernorrland	Tillägg: Därför vill vi stärka det internationella fackliga samarbetet och införa en rätt till internationella fackliga sympatiåtgärder.	Bifall	Bifall PS
		Mussa Selim	Norra Älvsborg	Bifall till Jytte Gutelands förslag	Bifall	Bifall PS

Kongressen beslutade att i övrigt fastställa partistyrelsens förslag till politiska riktlinjer, avsnittet Globalisera demokratin – demokratisera globaliseringen (sidorna 64-66).

19.2 Partistyrelsens utlåtanden över motionerna som rör Fred och säkerhet, häfte J (sidorna 58-114).

Tjänstgörande ordförande: *Karl-Petter Thorwaldsson* och *Therése Hulthén*

Tjänstgörande sekreterare: *Pernilla Östberg* och *Odd Guteland*

Streck i debatten

Tjänstgörande ordförande beslutade klockan 22.10 om streck i debatten.

Motion	Förslagsställare	Distrikt	Förslag	PS förslag	Föredragandes förslag	Kongressens beslut
J4:2	Maj Britt Theorin	Stockholm	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall PS
J36:2	Maj Britt Theorin	Stockholm	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall PS
J42:4	Maj Britt Theorin	Stockholm	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall PS
J42:4	Ilmar Reepalu	Skåne	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall PS
J42:4	Sven Britton	Stockholm	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall PS
J42:5	Sven Britton	Stockholm	Bifall	Besvarad	Besvara	Bifall PS
J45:1	Per Carlsson	Älvsborgs södra	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall PS
J45:2	Per Carlsson	Älvsborgs södra	Bifall	Bifall	Bifall	Bifall PS
J42:1	Per Carlsson	Älvsborgs södra	Bifall	Bifall	Bifall	Bifall PS
J42:2	Per Carlsson	Älvsborgs södra	Bifall	Bifall	Bifall	Bifall PS
J42:3	Per Carlsson	Älvsborgs södra	Bifall	Bifall	Bifall	Bifall PS
J42:4	Per Carlsson	Älvsborgs södra	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall PS

J42:5	Per Carlsson	Älvsborgs södra	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
J36:2	Hannah Hellgren	Jönköpings län	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall PS
J42:4	Magnus Pettersson	Blekinge	Bifall PS	Avslag	Avslag	Bifall PS
J43:1	Magnus Pettersson	Blekinge	Bifall PS	Avslag	Avslag	Bifall PS
J44:1	Magnus Pettersson	Blekinge	Bifall PS	Avslag	Avslag	Bifall PS
J45:1	Magnus Pettersson	Blekinge	Bifall PS	Avslag	Avslag	Bifall PS
J42:4	Henry Larsson	Skåne	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall PS
J42:4	Anna- Lena Hogerud	Skåne	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall PS
J44:1	Eva-Marie Rasmusson	Kronoberg	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall PS
J44:2	Eva-Marie Rasmusson	Kronoberg	Bifall	Bifall	Bifall	Bifall PS
J45:1	Eva-Marie Rasmusson	Kronoberg	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall PS
J45:2	Eva-Marie Rasmusson	Kronoberg	Bifall	Bifall	Bifall	Bifall PS
J43:1	Eva-Marie Rasmusson	Kronoberg	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall PS
J36:2	Helena Proos	Uppsala län	Bifall	Avslag	Avslag	Bifall PS

Kongressen beslutade att i övrigt fastställa partistyrelsens utlåtande över motionerna inom området 19.2

9.11.2 Politiska riktlinjer, avsnittet Fred och säkerhet i vår tid (sidorna 66-68)

Tjänstgörande ordförande: *Karl-Petter Thorwaldsson* och *Therése Hulthén*

Tjänstgörande sekreterare: *Pernilla Östberg* och *Odd Guteland*

Nytt förslag till politiska riktlinjer. Utgångspunkt för debatten och yrkanden

Se förslag till nya politiska riktlinjer under punkt 9.11.1 Politiska riktlinjer, avsnittet Globalisera demokratin – demokratisera globaliseringen.

Sida	Rad	Förslagsställare	Distrikt	Förslag	Föredragandes förslag	Kongressens beslut
		Kerstin Engle	Skåne	Bifall till PS nya skrivning	Bifall	Bifall PS
		Torbjörn Lidberg	Norrbottnen	Bifall till PS nya skrivning	Bifall	Bifall PS
		Åsa Lindestam	Riksdagsgruppen	Bifall till PS nya skrivning	Bifall	Bifall PS
		Ar Rawi Aqba	Skåne	Yrkar bifall till Johan Löfstrands yrkande	Bifall	Bifall PS
		Anders Lago	Stockholms län	Yrkar bifall till texterna i riktlinjerna, om Afghanistan	Bifall	Bifall PS

4	38	Johan Lövstrand	Östergötland	Tillägg: Detta är också viktigt i framtiden, och därför behövs en strategi för svensk försvarsindustri	Bifall	Bifall PS
4	38	Leif Lindholm	Västernorrland	Tillägg: Detta är också viktigt i framtiden, och därför behövs en strategi för svensk försvarsindustri	Bifall	Bifall PS
5	25	Birgitta Ahlqvist	Norrbottnen	Strykning och ändring: ändra mening till: ett mandat givet av FN:s säkerhetsråd ska krävas Ta bort: Extrema...praxisgrundande.	Avslag	Bifall PS
5	36-38	Birgitta Ahlqvist	Norrbottnen	Byta plats på meningarna och göra ett tillägg på den ena meningen: Men även det omfattande sexuella våldet...målmedvetet	Bifall	Bifall PS
5	43	Peter Weiderud	Broderskap	Tillägg: En trovärdig FN- insats i Afghanistan kräver att all utländsk trupp står under ett samlat kommando på säkerhetsrådets uppdrag. Detta är en förutsättning för fortsatt svensk truppenärvaro. Till redaktionsutskottet	Avslag	Bifall PS
5	21	Yoomi Renström	Gävleborg	Tillägg: Vi vill arbeta för en vetofri kultur i FN med tillägget: och visionen är ett vetofritt FN.	Avslag	Bifall PS
5	25-30	Maj Britt Theorin	Stockholm	Stryka /Ändring tre meningar stryks: Men vid extrema....praxisgrundande. Ersätts med : Militära interventioner i internationella konflikter ska ske efter beslut i FN:s säkerhetsråd	Avslag	Bifall PS
		Helena Proos	Uppsala län	Bifall Maj Britt Theorins riktlinjeändring	Avslag	Bifall PS
6	14-22	PS föredragande Urban Ahlin	Partistyrelsen	Tillägg: Tjänsten som försvarsattaché vid svenska ambassaden i Tel Aviv ska upphöra.	Bifall	Bifall PS

Kongressen beslutade att i övrigt fastställa partistyrelsens förslag till politiska riktlinjer, avsnittet Fred och säkerhet i vår tid (sidorna 66-68).

Reservation

” Reservation: Vi anmäler härmed reservation mot beslutet att tillåta möjlighet att frångå FN stadgan att militär intervention endast får ske efter beslut i FN:s säkerhetsråd. Det strider mot FN stadgan art 53 och underminerar FN:s roll och auktoritet. Stockholm den 29/10 2009 *Maj Britt Theorin*
Sven Britton”

19.3 Partistyrelsens utlåtanden över motionerna som rör Migration, häfte J (sidorna 115-126)

Tjänstgörande ordförande: *Karl-Petter Thorwaldsson* och *Therése Hulthén*

Tjänstgörande sekreterare: *Pernilla Östberg* och *Odd Guteland*

Motion	Förslagsställare	Distrikt	Förslag	PS förslag	Föredragandes förslag	Kongressens beslut
J61:1	Joe Frans	Stockholm	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
J61:2	Joe Frans	Stockholm	Bifall		Behandlas i annat sammanhang	
J61:3	Joe Frans	Stockholm	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall
J60:11	Yoomi Renström	Gävleborg	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
J60:12	Yoomi Renström	Gävleborg	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall
J60:13	Yoomi Renström	Gävleborg	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall
J60:11	Daniel Schützer	Värmland	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS
J60:12	Daniel Schützer	Värmland	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall
J60:13	Daniel Schützer	Värmland	Bifall	Besvarad	Bifall	Bifall

Kongressen beslutade att i övrigt fastställa partistyrelsens utlåtande över motionerna inom området 19.3.

9.11.3 Politiska riktlinjer, avsnittet Vårt globala grannskap – vårt gemensamma ansvar (sidorna 68-70)

Tjänstgörande ordförande: *Karl-Petter Thorwaldsson* och *Therése Hulthén*

Tjänstgörande sekreterare: *Pernilla Östberg* och *Odd Guteland*

Sida	Rad	Förslagsställare	Distrikt	Förslag	Föredragandes	Kongressens
------	-----	------------------	----------	---------	---------------	-------------

					förslag	beslut
10	22	Anders Lago	Stockholms län	Tillägg: Stopp för människohandel och trafficking. Människohandel för sexuella ändamål drabbar miljoner människor varje år, främst kvinnor och barn. Varje år beräknas över en miljon barn bli offer för människohandel och trafficking. Mer än två miljoner barn utnyttjas i sexindustrin. Vi vill göra mer för att stoppa detta mänskliga lidande. Vi vill stoppa alla former av sexköp inom EUs medlemsländer. Vi vill öka EUs och FNs insatser.	Avslag	Bifall
		Magdalena Streijffert	Halland	yrkande bifall PS förslag	Bifall	Bifall PS
10	21	Niklas Säwén	Västernorrland	Tillägg: Militära insatser, skuldavskrivning och flyktingmottagande ska inte räknas som bistånd	Avslag	Avslag
9	23-29	Magnus Pettersson	Blekinge	Ändring: Jag vill att Partistyrelsen för in stycket som börjar med: Arbetskraftsmigration är en naturlig del... och avslutas med: företag som utnyttjar migranter ska straffas hårdare. Att stycket förs in som en prioriterad punkt på sidan 10	Avslag	Avslag
10	23	Ruschadaporn Lindmark	Norrbottnen	Tillägg: En mera ansvarfull integrationspolitik skall tas fram inför valet 2010 med många konkreta åtgärder.		Behandlas vid annat tillfälle
9	30-37	Daniel Schützer	Värmland	Bifall till PS nya skrivning	Bifall	Bifall PS
9	22	Lennart Eriksson	Örebro län	Redaktionsutskottet	Avslag	Avslag
9	22	Lennart Eriksson	Örebro län	Tillägg: PS Yrkandetext: Jag yrkar på att man arbetar in ett avsnitt i de politiska riktlinjerna som handlar om det här området. Det finns många motioner där man	Avslag	Avslag

				<p>betonar vikten av att vi ska ha en gemensam flyktingpolitik vilket låter väldigt bra.</p> <p>Då är det viktigt att Sverige inte anpassar sig till EU utan att i ett socialdemokratiskt Sverige behåller sin nuvarande humana flyktingpolitik</p> <p>Där vi inte skiljer på om människor är sjuka, utbildade eller kommer att vara till nytta för oss vilket är en politik som nästan bara Sverige står för.</p> <p>Och förslår att kongressen ger redaktionsutskottet i uppdrag att arbeta in det i riktlinjerna</p>		
9	24	Joe Frans	Stockholm	Tillägg: Efter meningens som slutar med 5 månader. (ny text) Det humanitära biståndet i flyktinglägren skall prioriteras.	Avslag	Avslag
10	23	Lena Hjelm-Wallén	Partistyrelsen	Tillägg: Migration – Förslag till frågan om prioriterad punkt uppkommer Att tillvarata den ökade migrationen potential, minimera des negativa konsekvenser och förebygga ofrivillig migration är viktiga framtidsfrågor. Vi vill värna asylrätten i Sverige och globalt, bejaka en arbetskraftsinvandring i ordnade former och bekämpa människohandeln.	Bifall	Bifall

Kongressen beslutade att i övrigt fastställa partistyrelsens förslag till politiska riktlinjer, avsnittet Vårt globala grannskap – vårt gemensamma ansvar (sidorna 68-70).

12.1 Partistyrelsens utlåtanden över motionerna som rör Jämställdhet. Häfte C (sidorna 2-46)

Tjänstgörande ordförande: *Jörgen Linder* och *Birgitta Lönegård*

Tjänstgörande sekreterare: *Bengt Harju* och *Anna Grönfors*

Motion	Förslagsställare	Distrikt	Förslag	PS förslag	Föredragandes förslag	Kongressens beslut
C16-30	Elvy Wicklund	Örebro län	Bifall	Bifall: C16:1, C17:1, C18:1, C20:1, C23:5, C29:1 Avslag: C21:3 Besvarade: C22:1, C22:2, C23:1, C23:2, C23:3, C24:1, C24:2, C24:3, C25:1, C25:2, C26:1, C27:1, C28:1, C30:11, C30:13, C30:14, C30:15, C30:16, C30:17	Bifall: C16:1, C17:1, C18:1, C20:1, C23:5, C29:1 Avslag: C21:3 Besvarade: C22:1, C22:2, C23:1, C23:2, C23:3, C24:1, C24:2, C24:3, C25:1, C25:2, C26:1, C27:1, C28:1, C30:11, C30:13, C30:14, C30:15, C30:16, C30:17	Bifall PS
C16:1	Ulrik Larsson	Västmanland	Bifall	Bifall	Bifall	Bifall PS
C11:1	Ruschadaporn Lindmark	Norrbottnen	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS efter försöksvotering
C18:1	Per Carlsson	Älvsborgs södra	Bifall	Bifall	Redaktionsutskott	Redaktionsutskott
A60:4	Elisabeth Michalski Stenberg	Skåne	Bifall	Besvarad	Redaktionsutskott	Redaktionsutskott
A60:4	Hannah Hellgren	Jönköpings län	Bifall	Besvarad	Redaktionsutskott	Redaktionsutskott
A60:4	Andreas Henning	Jönköpings län	Bifall	Besvarad	Redaktionsutskott	Redaktionsutskott
c25:1	Åsa Ögren	Västerbotten	Bifall	Besvarade	Redaktionsutskott	Redaktionsutskott
c25:2	Åsa Ögren	Västerbotten	Bifall	Besvarade	Besvarad	Bifall PS efter försöksvotering
C25:1	Hannah Bergstedt	Norrbottnen	Bifall	Besvarade	Redaktionsutskott	Redaktionsutskott
C25:2	Hannah Bergstedt	Norrbottnen	Bifall	Besvarade	Besvarad	Bifall PS efter försöksvotering

Kongressen beslutade att i övrigt fastställa partistyrelsens utlåtande över motionerna inom området 12.1

Streck i debatten

Tjänstgörande ordförande beslutade klockan 23.34 om streck i debatten.

9.4.1 Politiska riktlinjer, avsnittet Jämlikhet – därför feminism (sidorna 20-22)

Tjänstgörande ordförande: *Jörgen Linder* och *Birgitta Lönegård*

Tjänstgörande sekreterare: *Bengt Harju* och *Anna Grönfors*

Ajournering av debatten

Debatten på punkterna 9.4.1 och 12.1 ajournerades klockan 20.30 och återupptogs klockan 00.10.

Sida	Rad	Förslagsställare	Distrikt	Förslag	Föredragandes förslag	Kongressens beslut
		Christoffer Bernsköld	Östergötland	Bifall PS	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
3	16	Elvy Wicklund	Örebro län	att enskilda familjer ska ha rimliga planeringsförutsättningar ändras till att enskilda familjer kan ha individuella förutsättningar	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
3	10	Ulrik Larsson	Västmanland	jag yrkar att efter ord "ut" vill jag införa följande tilläggstext: reformen om en tredelad föräldraförsäkring ska träda i kraft under nästa mandatperiod.Västmanlands delegationen står bakom förslaget.	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
2	13	Åsa Karlsson	Bohuslän	Jag yrkar på tillägg efter ... kvinnor och män lika. Vi vill att kvinnor tillgodoräknas pensionspoäng när de är hemma	Avslag	Bifall PS

				med föräldrarpennning.		
2	36	Åsa Karlsson	Bohuslän	Jag yrkar på ett tillägg. Vi måste också öka kunskapen om kvinnors sjukdomar genom att även här ha särskilda forsknings- och utvecklingsprogram.	Avslag	Bifall PS
3	10	Anna Wallén	Västmanland	Jag yrkar bifall till Ulrik Larsson förslag om att införa reformen om en tredelad föräldraförsäkring under nästa mandatperiod.	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
3	23	Bodil Hansson	Västernorrland	Heltid ska vara en rättighet, deltid en möjlighet. Lagstiftning måste därför stärkas så att heltid blir en rättighet och deltid en möjlighet.	Avslag	Bifall PS med röstsiffrorna 247-59 och 6 avstod.
3	16	Zenitha Nordfjell	Västernorrland	I de speciella fall där någon av vårdnadshavarna inte har förmåga ska en individuell bedömning ske.	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
3	13-16	Per Carlsson	Älvsborgs södra	Jag yrkar på att de två första meningarna i det stycket stryks.	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
3	10	Maria Lind	Östergötland	Stryk from Meningen rad 1, "Vi" tom meningen som avslutas med planeringsförutsättningar rad 4	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
		Helena Frisk	Örebro län	Bifall PS	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
3	10	Jens Orback	Stockholm	Ny text rad 12 sid 3 i nya: Vi vill införa en tredelning av föräldraförsäkringen genom att under nästa mandatperiod införa ytterligare pappamånader inom ramen för dagens föräldraförsäkring.	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
3	10	Johan Söderling	Västerbotten	Strykning: "på sikt"	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
5	7	Martin Lind	Örebro län	Strykning: Vi vill att avidentificerat ansökningsförfarande till offentliga tjänster och andra olika	Avslag	Bifall PS

				metoder för att motverka diskriminering fortsatt ska prövas och utvecklas så länge människor med olika namn, bakgrund, kön eller ålder inte ges samma möjligheter.		
3	12	Peder Björk	Västernorrland	Strykning: Vi vill påbörja reformen mot en mer jämlik föräldraförsäkring genom att införa en ytterligare pappamånad inom ramen för dagens föräldraförsäkring. Självklart ska genomförandet ske med respekt för att enskilda familjer ska ha rimliga planeringsförutsättningar.	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
3	12	Nalin Pekgul	S-kvinnor	Vi vill införa en tredelning av föräldraförsäkringen under nästa mandatperiod genom att knyta ytterligare månader till respektive förälder inom ramen för dagens föräldraförsäkring	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
3	10	Åsa Ögren	Västerbotten	Strykning "på sikt"	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
		Kajsa Borgnäs	S-studenter	Yrkar på tredelning enligt Jens Orbacks förslag	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
3	10	Åsa Karlsson Björkmarker	Kronoberg	Yrkar bifall till Jens Orbacks yrkande	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
3	12	Hannah Bergstedt	Norrbotten	Strykning: "Vi vill påbörja reformen mot en mer jämlik föräldraförsäkring genom att införa ytterligare en pappamånad inom ramen för föräldraförsäkringen"	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet
3	9-12	Bo Eddie Rosbol	Kalmar län	Behåll rubriken "Barn har rätt till	Redaktionsutskottet	Redaktionsutskottet

				båda föräldrarna" och stryk därefter hela texten rad 9 - 12. Rad 15 ersätt första ordet "inom" till ordet "utanför".		
--	--	--	--	--	--	--

Kongressen beslutade att i övrigt fastställa partistyrelsens förslag till politiska riktlinjer, avsnittet Jämlikhet – därför feminism (sidorna 20-22).

12.2 Partistyrelsens utlåtanden över motionerna som rör Diskriminering, häfte C (sidorna 47-83).

Kongressutskottet föreslår att förhandlingarna ajourneras 01:57. Förhandlingarna ska istället starta 08:30 på fredag morgon.

Tjänstgörande ordförande: Birgitta Lönegård och Jörgen Linder

Tjänstgörande sekreterare: Johan Öhrn och Maria Strandberg

Motion	Förslagsställare	Distrikt	Förslag	PS förslag	Föredragandes förslag	Kongressens beslut
C31:1	Anders Teljebäck	Västmanland	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS efter försöksvotering
G130:2	Anders Teljebäck	Västmanland	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS efter försöksvotering
C58:1	Daniel Schützer	Värmland	Bifall	Besvarad	Besvarad	Bifall PS

Kongressen beslutade att i övrigt fastställa partistyrelsens utlåtande över motionerna inom området 12.2

9.4.2 Politiska riktlinjer, avsnittet Kamp mot diskriminering och fördomar (sidorna 22-23)

Tjänstgörande ordförande: *Birgitta Lönegård* och *Jörgen Linder*

Tjänstgörande sekreterare: *Johan Öhrn* och *Maria Strandberg*

Sida	Rad	Förslagsställare	Distrikt	Förslag	Föredragandes förslag	Kongressens beslut
4	2-8	Daniel Schützer	Värmland	Bifall till Göteborgs yrkande om utredning av transpersoners situation	Bifall	Bifall PS
4	4	Cecilia Dalman Eek	Göteborg	Förslag till ny text att ersätt meningen som	Bifall	Bifall PS

				börjar "Vi vill förbättra..." Det behövs mer kunskap om transpersoners livsvillkor. Vi vill tillsätta en utredning med uppgift att skapa en samlad verklighetsbild av deras situation. Därigenom får vi bättre förutsättningar att stärka deras ställning i samhället.		
4	9	Zenitha Nordfjell	Västernorrland	Diskriminering kan bygga på rädsla och fördomar, men kan också vara fullt medveten. Det är just det vi ser idag med den politik som förs. Det är något som vi som socialdemokrater aldrig kan acceptera, vi är alla lika mycket värda!	Avslag	Bifall PS efter försöksvotering
4	16	Mikael Dahlgvist	Värmland	Stycket tas bort.	Avslag	Bifall PS
5	7	Martin Lind	Örebro län	Strykning: Vi vill att avidentifierat ansökningsförfarande till offentliga tjänster och andra olika metoder för att motverka diskriminering fortsatt ska prövas och utvecklas så länge människor med olika namn, bakgrund, kön eller ålder inte ges samma möjligheter.	Avslag	Bifall PS
5	23	Åsa Karlsson	Bohuslän	Jag yrkar på tillägg ... efter Samhalls verksamhet och organisationsmål skall ses över för att säkerställa att uppdraget utförs på ett korrekt sätt.	Bifall	Bifall PS
5	26	Mikael Dahlgvist	Värmland	Ny prioriteringspunkt: Boendesegregationen måste brytas. Den påverkar språkinläring, skolgång, inflytande i boendet, sociala nätverk och möjligheterna att få jobb. Därför behövs en ny socialpolitik.	Avslag	Bifall PS
5	26	Mikael Dahlgvist	Värmland	Flyttas till rad 6 (Rätt till namnidentitet	Avslag	Bifall PS
5	28	Anders Teljebäck	Västmanland	Utvidga lagen om åldersdiskriminering: "Lagen om åldersdiskriminering ska	Bifall	Bifall PS

				utvidgas och gälla fler områden"		
5	28	Johan Kanmert	Göteborg	Bristande tillgänglighet för människor med funktionshinder ska vara en orsak till diskriminering i diskrimineringslagstiftningen	Avslag	Bifall PS

Kongressen beslutade att i övrigt fastställa partistyrelsens förslag till politiska riktlinjer, avsnittet Kamp mot diskriminering och fördomar (sidorna 22-23).